REFERAT Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde d. 22-04-2025

Mødedato Tirsdag d. 22. april 2025 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden ... 3
Tema Ny trafikplan 2025 hovedkonklusioner serviceeftersyn ... 6
Beslutning om anvendelse af option på batteritog ... 11
Evaluering af digitale borgermøde om unge til uddannelse ... 19
Orientering om ekspertudvalget delrapportering omkring organisering af den kollektive mobilitet ... 25
Udvalgets input til budgetaftale 2026 ... 31
Håndtering af udviklingsprojekter omfattet af bortfald ... 35
Orientering om principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025 ... 40
Beslutning om udmøntning af Femern Bælt midler ... 45
Udmøntning af regionale udviklingsmidler midler til unges sociale kompetencer, trivsel og uddann 51
Beslutning om udmøntning til kulturprojekter i 2025 ... 56
Orientering om afholdelse af Fehmarnbelt Days i Lübeck 14.-16. juni 2025 ... 63
Orientering om søgetal til ungdomsuddannelser 2025 i Region Sjælland ... 68
Høring om nye udbud af ungdomsuddannelser ... 73
Førerløse busser i landområder screening af muligt projekt ... 78
Aktuelle sager ... 84
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling tirsdag den 22. april 2025 ... 88
Næste møde ... 91

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2024-10014

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10014
Dok ID: 11928811

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

Punkt 2: Tema Ny trafikplan 2025 hovedkonklusioner serviceeftersyn

EMN-2024-08467

Bilag

Bilag. Forslag til tids- og procesplan for 'Langsigtet økonomisk plan' samt 'Ny trafikplan'

Urban Creators præsentattion serviceeftersyn

2 (Åben) Tema Ny trafikplan 2025 hovedkonklusioner serviceeftersyn

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-08467
Dok ID: 12081485

Resumé

Region Sjælland er ved at udarbejde en ny Trafikplan 2025 for den regionale kollektive trafik. Som led i dette foretages et serviceeftersyn af den eksisterende trafikplan fra 2009 og den nuværende betjening. Serviceeftersynet er foretaget af konsulentfirmaet Urban Creators i tæt samarbejde med regionen og Movia. Urban Creators deltager under punktet og fremlægger hovedkonklusionerne fra eftersynet til drøftelse i udvalget. Udvalgets drøftelser vil indgå i udarbejdelsen af første udkast til ny Trafikplan 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at sagen drøftes.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Indledning

I Budgetaftalen for 2025 indgår, at der skal udarbejdes en langsigtet plan for udvikling af den regionale kollektive trafik. Dette udmøntes i udarbejdelsen af en ny Trafikplan 2025 og en langsigtet økonomisk plan for den kollektive trafik, som skal udarbejdes i løbet af første halvår 2025. Den på forretningsudvalgsmøde den 17. december 2024 vedtagne tids- og procesplan er *vedlagt*.

Den langsigtede økonomiske plan er drøftet på udvalgsmøde den 11. marts 2025 og scenarier for håndteringen af mulige fremtidige økonomiske udfordringer drøftes i separat spor.

Udvalget havde på møde 21. januar en indledende temadrøftelse af serviceeftersyn og ny Trafikplan 2025 med henblik på at sætte retning på det videre arbejde.

Konsulentfirmaet Urban Creators er i gang med serviceeftersynet af den eksisterende trafikplan og nuværende betjening i nært samarbejde med regionen og Movia. Hovedkonklusionerne fra dette eftersyn fremlægges til drøftelse i udvalget. Dette vil indgå, som en del af grundlaget for udarbejdelsen af første udkast til ny Trafikplan 2025 samt kunne give anledning til konkrete forbedringer eller ændringer.

Konsulentfirmaet vil deltage på udvalgsmødet og forelægge hovedkonklusionerne som indledning til en drøftelse i udvalget. Præsentationen vedlægges som *bilag*.

Serviceeftersyn af den eksisterende trafikplan og nuværende betjening

Serviceeftersynet vurderer de nuværende transportprodukter som f.eks. R-nettet, dækningen af den regionale kollektiv trafikbetjening, det regionale net i perspektiv med andre mobilitetsprodukter og knudepunkter, og de enkelte buslinjer og banestrækninger.

Serviceeftersynet foretages ud fra de overordnede principper og prioriteringer, som allerede eksisterer og ligger bag den regionale kollektive trafikbetjening i dag. Disse principper blev drøftet og genbekræftet på udvalgets møde den 21. januar. Dernæst er serviceeftersynet foretaget i lyset af best practice fra ind og udland og i kombination med faglig viden.

Serviceeftersynet vil kunne give anledning til forslag til forbedringer eller ændringer samt opmærksomhedspunkter, der skal arbejdes videre med.

Videre proces for ny Trafikplan 2025

Drøftelsen af serviceeftersynet vil indgå i arbejdet med udkast til ny Trafikplan 2025. Allerede besluttede forhold, planer, udviklingsprojekter og ambitioner med relation til den regionale kollektive trafik vil ligeledes fortsat indgå i grundlaget, f.eks. relevante forhold fra Sjælland baner vejen frem.

Første udkast til ny Trafikplan 2025 vil blive forelagt på udvalgsmødet den 23. maj 2025 og med endelig behandling på udvalgsmødet den 24. juni.

Forslag til Ny Trafikplan 2025 forelægges regionsrådet den 19. august 2025.

Drøftelse

Konsulentfirmaet Urban Creators, der er ansvarlig for serviceeftersyn og ny Trafikplan 2025 vil fremlægge hovedresultaterne fra serviceeftersynet og være til stede under drøftelsen.

Urban Creators vil kort gennemgå metoderne og datakilder bag serviceeftersynet og herefter lægge op til drøftelse af de *'Findings',* som er fundet under deres arbejde herunder;

1. Den regionale kollektive trafik i Region Sjælland står generelt stærkt. Skal R-nettet udbygges med flere linjer og/eller skal eksisterende styrkes?
2. Mange skift i R-busnettet for at komme det sidste stykke til uddannelsesinstitutioner, sygehuse mv. Bør nogle buslinjer forlænges?
3. Vigende fokus på politiske målsætninger og principper svækker udvalgte linjer f.eks. i form af omvejskørsel eller betjening af ikke regionale destinationer – skal de tilpasses?
4. Samspil mellem banenettet og buslinjerne. Skal samspillet styrkes yderligere?
5. Kort afstand mellem stoppesteder – bør der være længere?
6. Inspiration udfra. Skal de prioriteres i Region Sjælland?

Gennemgangen vil blive efterfulgt af en drøftelse i udvalget. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i, hvad udvalgets medlemmer finder vigtigst i de fremlagte findings og hvad der skal arbejdes videre med.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Associeret partner Anne Sophie Hjermind og partner Michael Goth-Rindal fra konsulentfirmaet Urban Creators deltog og gav en præsentation af serviceeftersynet af den eksisterende trafikplan fra 2009.

Udvalget drøftede sagen på baggrund af præsentationen og gav flere inputs til Urban Creators, som blev bedt om at udarbejde et kvalificeret forslag til prioriteringer i Ny trafikplan 2025.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

1. Bilag. Forslag til tids- og procesplan for 'Langsigtet økonomisk plan' samt 'Ny trafikplan' (DokID: 11982655 - EMN-2024-08467)
2. Urban Creators præsentattion serviceeftersyn (DokID: 12121592 - EMN-2024-08467)

Punkt 3: Beslutning om anvendelse af option på batteritog

EMN-2021-02617

Bilag

Notat Businescase optionstog Region Sjælland

Bilag 1 Uddybende redegørelse for businesscase optionstog

Bilag 2 Præsentation af batteritog

Tillægsnotat Businesscase optionstog Region Sjælland 07042025

3 (Åben) Beslutning om anvendelse af option på batteritog

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2021-02617
Dok ID: 12086465

Resumé

Lokaltog har efter godkendelse fra Region Sjælland bestilt 14 nye batteritog til erstatning for udtjente IC2 dieseltogsæt. Efter ønske fra Region Sjælland blev indbygget en option på indkøb af yderligere op til 10 togsæt. En første drøftelse af udnyttelsen af optionen i forhold til at fremrykke udskiftningen af Lint41 dieseltogsæt fandt sted på udvalgsmøde den 11. marts 2025. På denne baggrund fremlægges forslag til udnyttelse af optionen til beslutning.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1. Lokaltog bedes udnytte option på indkøb af yderligere batteritog til brug for en af følgende muligheder, som beskrevet i sagen:
   a) Der indkøbes 9 togsæt til indsættelse på Odsherredsbanen med tilhørende ladeinfrastruktur (Scenarie A)

      eller

   b) Der indkøbes 10 togsæt til indsættelse på Odsherredsbanen med tilhørende ladeinfrastruktur (Scenarie A variant)
2. Region Sjælland stiller garanti for Lokaltogs optagelse af en byggekredit til anskaffelsen af nye togsæt
3. Region Sjælland stiller garanti for Lokaltogs optagelse af endelige lån til finansiering af anskaffelsen af nye togsæt ved udløb af byggekreditten
4. Region Sjælland optager lån til etablering af den nødvendige ladeinfrastruktur

Sagen afgøres af Regionsrådet

Sagsfremstilling

Indledning

Regionsrådet besluttede på møde den 24. september 2024 at godkende indkøbet af 14 nye batteritog til erstatning for gamle udtjente dieseldrevne IC-2 togsæt til indsættelse på Østbanen og Tølløsebanen. I købskontrakten, som Lokaltog har indgået med den valgte togleverandør Stadler, indgår en option på indkøb af yderligere op til 10 togsæt. Optionen gælder frem til den 1. december 2026.

Efter ønske fra udvalget og fordi optionen mest fordelagtigt udnyttes før udgangen af august 2025, forelægges forslag til udnyttelse af optionen. Lokaltog har udarbejdet forslag i form af en business

case med 2 bilag, som indgik i sidste udvalgsbehandlingen den 11. marts 2025 samt et nyt tillægsnotat, som opfølgning på udvalgsbehandlingen. Det samlede materiale *vedlægges*.

Forslagene baserer sig på at erstatte flere dieseltog med nye mere miljøvenlige og moderne batteritog i driften på Region Sjællands lokalbaner. En sådan udskiftning vil styrke den regionale kollektive trafik, forbedre regulariteten og kundeoplevelsen samt accelerere den grønne omstilling af den regionale kollektive trafik.

<u>Business case for fremrykning af udskiftningen af Lint41 dieseltogsæt</u>

Option på køb af op til 10 togsæt

Optionen kan udnyttes frem til den 1. december 2026. Hvis optionen udnyttes i 2025, vil indkøbsprisen være fast i forhold til kontraktprisen, medens den i 2026 vil skulle reguleres med den løbende prisudvikling. Udnyttes optionen før udgangen af august 2025 har togfabrikken oplyst, at de forventer at leveringen vil kunne ske i halen på leveringen af de 14 øvrige batteritog i perioden januar til maj 2029.

Lokaltog vurderer, at stykprisen er meget attraktiv og markant lavere end stykprisen på de allerede bestilte 14 togsæt, specielt hvis beslutningen tages i 2025. Yderligere er alle faste omkostninger til udbud og konsulentbistand allerede afholdt i forbindelse med indkøbet af de 14 batteritog.

Scenarier for udnyttelse af optionen

Alle scenarier tager udgangspunkt i, at dieseldrevne Lint 41 togsæt udskiftes med nye batteritog. Lint 41 togsættene er fra 2007-2009, og vil teknisk kunne køre i mange år endnu med en forventet udskiftning i sidste halvdel af 2030erne. Lint 41 togsættene forventes derfor at kunne sælges.

Lokaltog har vurderet 3 scenarier for brugen af nye batteritog, de to med variant for antallet af togsæt:

A. Odsherredsbanen med 9 togsæt. Variant med 10 togsæt

B. Lollandsbanen med 9 togsæt. Variant med 10 togsæt

C. Optimering af de miljømæssige fordele med indkøb af 10 togsæt

Indkøbet af 10 ekstra batteritog vil ikke kunne erstatte hele behovet for togmateriel til Region Sjællands lokalbaner.

Lokaltog har derfor vurderet to scenarier, hvor de nye batteritog indsættes og betjener én bane nemlig Odsherredsbanen eller Lollandsbanen med både drifts- og reservetog. Der vil skulle bruges 7 togsæt på begge baner. Dette vil give driftsmæssige fordele og den økonomiske fordel, at der for nuværende kun skal etableres ladeinfrastruktur på den ene strækning.

Hertil suppleres Østbanen og Tølløsebanen med i alt to togsæt i forhold til, hvor de 14 bestilte togsæt er besluttet at skulle køre. Det vil betyde, at ved at anvende optionen til indkøb af 9 togsæt vil Østbanen, Tølløsebanen med forlængelsen til Holbæk samt enten Odsherredsbanen eller Lollandsbanen med de nuværende køreplaner alene blive betjent med batteritog.

Lokaltog har på baggrund af udvalgets behandling på mødet den 11. marts vurderet et scenarie, hvor de miljømæssige fordele optimeres. I dette scenarie vil batteritogene blive indsat på begge baner med henblik på, at de kører så meget som muligt. Det vil i dette scenarie samtidigt være nødvendigt at bibeholde Lint41 i drift på begge baner, hvilket vil give driftsmæssige ulemper. Det

vil i dette scenarie ligeledes være nødvendigt at etablere ladeinfrastruktur på både Odsherreds- og Lollandsbanen.

Der er ligeledes på baggrund af udvalgsbehandlingen set på varianter af indsættelse på Odsherredsbanen og Lollandsbanen, hvor der medtages indkøbet af det 10ende togsæt i optionen, som ikke umiddelbart er nødvendigt af hensyn til nuværende kendte drift. Dette togsæt vil kunne benyttes til en fremtidig styrkelse af betjeningen og give større driftsmæssig robusthed. Det kunne f.eks. være brugen af to sammenkoblede togsæt, nye afgange, nye destinationer med kørsel ind på statens banestrækninger samt f.eks. stop på Grevinge station og måske Ny Hagested på odsherredsbanen. Udnyttelsen af disse muligheder kræver særskilt politisk beslutning og vil medføre yderligere driftsudgifter.

Merudgifter til lokalbanedrift i de 3 grundscenarier

Business casen er mest positiv for en indsættelse på Odsherredsbanen med merudgifter på i alt ca. 18 mio. kr. frem til 2036. Indsættelse på Lollandsbanen er dobbelt så dyr medens Scenarie C vil blive 4 gange så dyrt. Lokaltog begrunder dette med merudgifter til drift og vedligeholdelse af to togtyper nemlig de nye batteritog og eksisterende Lint41 på både Odsherredsbanen og Lollandsbanen. I beregningen indgår effekten af reducerede CO2-afgifter ved overgang til batteritog.

Beløb i mio. kr.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	I alt
Scenarie A Odsherredsbanen	1	1	1	3	3	3	3	3	0	0	0	18
Scenarie B Lollandsbanen	1	1	1	7	7	7	7	1,5	1,5	1,5	1,5	37
Scenarie C Optimering miljø	2	2	2	10	10	10	10	5	5	5	5	81*

* I årene 2037-2039 merudgifter på 3 mio. kr. pr. år og fra 2040-2043 1,5 mio. kr. pr. år

Merudgifter til lokalbanedrift med indkøb af det 10ende togsæt

Lokaltog har vurderet, at merudgifterne til indkøbet af det 10ende togsæt vil beløbe sig til 16 mio. kr. fordelt over perioden i forhold til grundscenarierne A og B med indkøb af 9 togsæt.

Udgifter til ladeinfrastruktur for de 3 scenarier

Investeringen i tilhørende ladeinfrastruktur lånefinansieres af Region Sjælland. Dette svarer til konstruktionen for indkøbet af de 14 batteritogsæt.

Lokaltog har vurderet udgifterne inkl. 50% usikkerhedstillæg, hvilket er normal procedure.

Beløb i mio. kr.	Investering	Skøn årlig udgift
Scenarie A Odsherredsbanen	127	4
Scenarie B Lollandsbanen	138	4

Scenarie C Optimering miljø	265	8

Investeringen vil blive lånefinansieret over 40 år. Der er ligeledes meget stor usikkerhed på, hvor meget Region Sjælland kan forvente at modtage i statslig støtte. Spændet på udgiften ligger for begge baner på mellem 2 – 6 mio. kr. pr. år. ved lånefinansiering. Et realistisk overslag på årlig udgift til ladeinfrastrukturen er 4 mio. kr. pr bane.

I scenarie C skal der etableres ladeinfrastruktur på begge baner og vil derfor blive dobbelt så dyr.

CO2 reduktion i de 3 scenarier

Lokaltog har vurderet den årlige reduktion i CO2 udledningen, når nye batteritog erstatter dieseltog.

ton CO2	Årlig reduktion
Scenarie A Odsherredsbanen	3.000
Scenarie B Lollandsbanen	3.100
Scenarie C Optimering miljø	3.700- 4.200

Indkøbet af det 10ende togsæt i Scenarie A og B vil som udgangspunkt ikke bevirke en yderligere CO2 reduktion, da driften allerede er dækket med de 9 togsæt.

Den årlige CO2 reduktion er størst i Scenarie C, som netop også skal optimere denne reduktion.

Lokaltog anbefaler Scenarie A med indsættelse af 9 nye batteritog på Odsherredsbanen.

Lokaltog begrunder anbefalingen med, at det er billigst at indsætte batteritogene på Odsherredsbanen i forhold til Lollandsbanen, at der kan opnås den største driftsmæssige og kompetencemæssige synergi med den fremtidige batteritogsbetjening på Tølløsebanen samt, at der er 30 procent flere passagerer på Odsherredsbanen og dermed flere, der får glæde af nye moderne togsæt allerede fra 2029.

Lokaltog anbefaler ikke scenarie C, fordi der mistes synergi i driften, når to togtyper skal holdes i drift på to baner, ligesom dette også vurderes at gå ud over rettidigheden på banerne, blandt andet fordi de to togtyper ikke kan sammenkobles.

<u>Region Sjælland lånefinansierer investeringer i ladeinfrastruktur og stiller garanti for togindkøb</u>

Konstruktionen vil være den samme som for indkøbet af de første 14 batteritog.

Region Sjælland stiller garanti for lånoptagelse til indkøb af togsættene. I første omgang til en byggekredit og senere en endelig lånefinansiering.

Region Sjælland står for lånefinansieringen af investeringen i den nødvendige ladeinfrastruktur. Region Sjælland vil ligeledes stå for ansøgningen om støtte fra en statslig pulje til dette formål.

<u>Administrationens vurdering</u>

Indkøbet af yderligere moderne batteritog vil styrke den kollektive trafik og medvirke til den grønne omstilling.

De økonomiske konsekvenser for tilskuddet til den regionale kollektive trafik synes langt fra at være så voldsomme som forventet. Lokaltog vurderer, at udnyttelsen af optionen nu er økonomisk fordelagtig i forhold til et senere separat nyindkøb.

Beslutningen om købet af yderligere batteritog skal dog også ses i sammenhæng med en langsigtet økonomisk plan for den kollektive trafik. Denne er under forberedelse i udvalget og vil blive forelagt regionsrådet i andet halvår 2025.

Scenarie A med indkøb af 9 nye batteritog til Odsherredsbanen er det billigste scenarie og har samtidigt driftsmæssige fordele i forhold til, at der allerede er besluttet at indsætte batteritog på Tølløsebanen. De to baner mødes i Holbæk. Lokaltog anbefaler også dette scenarie.

Et indkøb af yderligere 9 batteritog vil belaste den fremtidige økonomi og vil indskrænke eventuelle fremtidige handlingsmuligheder. Udgifterne til specielt scenarie A vurderes dog at kunne afholdes indenfor de forventede økonomiske rammer og vil medføre relativt begrænsede merudgifter i forhold til den samlede økonomi.

Det synes også at være relevant at overveje indkøbet af det 10ende togsæt, som vil åbne vejen for nye muligheder for at styrke lokalbanedriften i fremtiden.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning

1. Udvalget anbefalede løsning 1 b: Der indkøbes 10 togsæt til indsættelse på Odsherredsbanen med tilhørende ladeinfrastruktur (Scenaria A variant)
2. Anbefalet
3. Anbefalet
4. Anbefalet

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
1. Notat Businescase optionstog Region Sjælland (DokID: 12057649 - EMN-2021-02617)

2. Bilag 1 Uddybende redegørelse for businesscase optionstog (DokID: 12057650 - EMN-2021-02617)
3. Bilag 2 Præsentation af batteritog (DokID: 12057651 - EMN-2021-02617)
4. Tillægsnotat Businesscase optionstog Region Sjælland 07042025 (DokID: 12116509 - EMN-2021-02617)

Punkt 4: Evaluering af digitale borgermøde om unge til uddannelse

EMN-2024-04817

Bilag

Evaluering af digitale borgermøder i Region Sjælland

4 (Åben) Evaluering af digitale borgermøde om unge til uddannelse

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-04817
Dok ID: 12043694

Resumé

Udvalget har afholdt tre digitale borgermøder under det overordnede tema 'Unge til uddannelse'. Borgermøderne er afholdt i perioden november 2024-januar 2025. Udvalget skal godkendte evalueringen af borgermøderne, og tage stilling til, om evalueringen skal sendes til orientering i Regionsrådet.

Indstilling

Administrationen anbefaler, at

1. udvalget godkender evalueringen af borgermøderne omkring 'unge til uddannelse'
2. evalueringen sendes til Regionsrådets orientering pr. mail

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

På udvalgsmødet den 11. juni 2024 besluttede udvalget at afholde flere digitale borgermøder under temaet "Unge til uddannelse" i relation til kollektiv trafik. Beslutningen udsprang af udvalgets arbejde med inspirationskataloget for inddragelse i Region Sjælland.

Indsatsen har haft to formål:

1. Det har været startskuddet til indsatsen "Unge til uddannelse", hvor de unge og øvrige relevante aktører har være med til at skabe grundlaget for fremtidige prioriteringer i den kollektive trafik. Resultaterne og de videre prioriteringer, behandles i særskilt sag.
2. Indsamle erfaringer med afholdelse af digitale borgermøder, og der er derfor blevet testet forskellige formater og teknikker ved de tre møder.

I perioden november 2024-januar 2025 har det været afholdt tre digitale borgermøder med deltagelse af op til 80 unge i alderen 15-20 fra hhv. campusser i Odsherred, Køge, Vordingborg og Nakskov.

Det første og sidste møde blev afholdt som satellitmøder, hvor deltagerne sad på fire forskellige campuslokationer i Region Sjælland og deltog i det samme Teams-møde.

Til det midterste møde deltog alle unge individuelt på Teams. Til alle tre møder sad udvalget sammen i Regionshuset.

<u>Indhold i evalueringen</u>
Administrationen har udarbejdet en evaluering, der beskriver de erfaringer, som deltagerne i borgermøderne har gjort sig i løbet af processen med at planlægge og afvikle borgermøderne for

målgruppen 'unge til uddannelse'. Herunder indgår erfaringer fra de unge, tovholderne på de fire campusser, udvalget og administrationen.

Evalueringen beror på en række kilder, som fx interviews med udvalgsmedlemmer og drøftelser blandt udvalgets medlemmer efter borgermøderne samt på udvalgsmøderne. Der er foretaget interviews med flere af de unge deltagere samt tovholderne fra campusserne. Endelig er der anvendt spørgeskemaer både før, under og efter møderne, hvor over 50 unge har svaret.

Evalueringen er målrettet medarbejdere i Region Sjælland og Regionsrådet som inspirationen til videreudvikling af borgerinddragelse fremadrettet. Evalueringen er *vedlagt* som bilag.

Evalueringen samler op på erfaringerne inden for følgende 7 temaer:

1. Politikkernes rolle
2. Lokalt engagement
3. Målgruppe
4. Kommunikation
5. Format for møderne
6. Facilitering og tilrettelæggelse af møderne
7. Teknik og platform

Den skriftlige evaluering er suppleret med en video, hvor både udvalgsmedlemmer, tovholdere fra campusserne og de unge fortæller om erfaringerne fra at deltage i borgermøderne. Videoen kan ses her: https://regionsjaelland.23video.com/secret/110123881/bc96b8ff732a63a172094d8ef186c73d

På baggrund af evalueringen gives følgende anbefalinger, når der skal arbejdes med digitale borgermøder fremadrettet:

Anbefaling til det politiske niveau

- **Du skal havde noget at spørge om**
  Inviter kun til borgermøde, når dit udvalg virkelig har en interesse eller beslutning I gerne vil have input til.
- **Forventningsafstem helt fra start**
  Sørg for at lave en god forventningsafstemning med deltagerne på mødet omkring dit handlingsrum, og hvad deltagerne kan have indflydelse på.
- **Vær åben for input og bring dig selv på banen**
  Vær oprigtigt lyttende, åben for information og input og gå ikke i løsnings-mode med det samme. Samtidig har deltagerne også en stor interesse i at mærke dig og dine meninger.
- **Det kræver tid**
  Du skal være godt klædt på til møderne. Op til og imellem møderne kræver det derfor en tættere dialog mellem dig som politiker og administrationen, så du er helt forberedt og klar til at være på.
- **Der skal kunne handles**
  Deltagerne forventer, at deres input bliver hørt, og at du kan hjælpe med at finde løsninger hurtigt.

Anbefalinger til afviklingen

- **Lad deltagerne sidde sammen lokalt**
  Sørg for der er en lokal tovholder, der kan hjælpe med alt fra rekruttering og praktik. Det skaber ligeledes ejerskab og tryghed blandt deltagerne.
- **Sørg for skift, variation og tempo**
  Fx mellem fælles og lokale drøftelser, individuelle spørgeskemaundersøgelser, afstemninger og gruppepræsentationer.
- **Sørg for at der er plads til dialog**
  Især mellem politikere og deltagerne, og minimer oplæg og envejstaler.
- **Hav en facilitator**
  Denne skal guide alle sikkert gennem program og holde tiden i et stramt program, samtidig med, at der sikres gode input og hjælp til de svære dialoger.
- **Hvert minut skal være planlagt**
  Digitale borgermøde kræver en detaljeret drejebog. Alle skal kende både deres rolle og mødets program. Jo bedre planlagt, jo mere naturligt og flydende virker mødet.
- **Udarbejd en kommunikationsplan fra start til slut**
  Det vil gøre det lettere at fortælle om projektet – både internt og eksternt - før, under og efter møderne.
- **Lad det tekniske set-up være nemt**
  Det er bedre, at det er simpelt, end at det er svært at gennemføre.

Forslag til forankring i organisationen
Afholdelsen af digitale borgermøde udspringer af inspirationskataloget for inddragelse i hele Region Sjælland. Administrationen foreslår derfor, at erfaringerne med digitale borgermøder deles bredt i organisationen, og at evalueringen derfor sendes til orientering hos Regionsrådet.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
Udvalg: Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Dato: 11-03-2025
Sagen udsættes til næste møde.
1. Godkendt.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	(Løsgænger)

Beslutning

1. Godkendt. Udvalget udtrykte stor tilfredshed med afviklingen af og erfaringerne fra borgermøderne.
2. Godkendt. Mailen til Regionsrådet vil blive suppleret med en beskrivelse af det kommende forløb.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

1. Evaluering af digitale borgermøder i Region Sjælland (DokID: 12060463 - EMN-2024-04817)

Punkt 5: Orientering om ekspertudvalget delrapportering omkring organisering af den kollektive mobilitet

EMN-2025-02820

Bilag

Ekspertudvalg delrapport 2 om organisering

Fire modeller for organisering af den kollektive trafik

Handouts Danske Regioner

5 (Åben) Orientering om ekspertudvalget delrapportering omkring organisering af den kollektive mobilitet

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-02820
Dok ID: 12090247

Resumé

Det af regeringen nedsatte ekspertudvalg har afrapporteret omkring deres arbejde med fremtidig organisering af lokal kollektiv transport. Afrapporteringen indeholder ikke anbefalinger, men opstiller og redegør for fire modeller for organisering. Anbefalingerne forventes at følge i løbet af foråret 2025. I den politiske aftale om sundhedsreformen indgår, at beslutning om den fremtidige organisering af den kollektive mobilitet afventer ekspertudvalget anbefalinger.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen taget til efterretning

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Regeringen nedsatte i maj 2023 "Ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark".

Udvalgets opgaver var opdelt i 3 faser:

1. Kortlægning af borgernes transportbehov og udvikling af katalog over nye kollektive mobilitetstilbud til forskellige geografier.
2. Afdækning af økonomien for trafikselskaberne samt afdækning af mulige modeller for en ny takststruktur.
3. Anbefalinger til en ny struktur for lokal kollektiv transport samt for organisering af den lokale kollektive transport.

Fase 1 er afrapporteret maj 2024.

Ekspertudvalget er af regeringen blevet bedt om at se på fase 3 omkring organisering inden fase 2 opgaven.

Dette hænger sammen med den politiske aftale om Sundhedsreform 2024 fra 15. november 2024. I den politiske aftale under de opgaver, som regionerne fremadrettet skal varetage, indgår kollektiv trafik, med tilføjelsen: *"Placeringen af regionernes opgaver vedrørende kollektiv trafik afventer anbefalingerne fra Ekspertudvalget om kollektiv mobilitet i hele Danmark."*

Afrapportering af fase 3 omkring organisering blev offentliggjort den 12. marts 2025 af transportministeriet. I pressemeddelelse skriver transportministeriet, at anbefalingerne samt

afrapporteringen for fase 3 forventes at foreligge inden sommerferien 2025. Afrapporteringen samt en kort præsentation af organisationsmodellerne *vedlægges*.

Hovedkonklusioner fra ekspertudvalgets rapportering

Organisationsmodeller

Ekspertudvalget har opbygget rapporteringen med at opstille og vurdere 4 modeller for organisering.

1. Trafikselskaber med trafikopgaver for kommuner og regioner. Nuværende organisering optimeret med udvidede muligheder omkring mobilitet.
2. Kommunalt og statsligt ansvar for lokal kollektiv trafik transport. Kommunerne har ansvaret for trafikselskaberne og den lokale kollektive transport, medens staten overtager den regionale kollektive trafik og udfører den selv eller via trafikselskabet.
3. Regionalt ansvar for lokal kollektiv transport. Regionerne får ansvaret for både lokal og regional kollektiv trafik.
4. Mobilitetsselskaber. Selvstændige offentlige virksomheder får ansvaret for både lokal og regional kollektiv trafik efter aftale med staten om serviceniveau og tilskud.

Vurderingskriterier

Organisationsmodeller bedømmes ud fra 6 kriterier, som er opstillet ud fra udvalgets kommissorie og brev fra transportministeriet. Udvalget angiver, at kriterierne er vigtige for at skabe en robust og fremtidssikret organisering.

1. Kunden i centrum. Sikrer et sammenhængende, inddragende og værdiskabende transporttilbud.
2. Et strategisk hovednet. Giver gode rammer for strategiske hovednet i og mellem byer og landsdele.
3. Nye, fleksible transportløsninger. Understøtter udvikling og sammenhæng mellem nye transportløsninger især i landdistrikter/mindre byer koblet til det øvrige net.
4. Særligt for store byer og hovedstadsområdet. Understøtter et effektivt og sammenhængende kollektivt transportsystem på tværs af aktørerne
5. Et lokalpolitisk forankret ansvar. Sikrer sammenhæng mellem det demokratiske beslutningsansvar og viden om lokale mobilitetsbehov.
6. Økonomisk effektivitet. Skaber incitament til bedst mulig mobilitet inden for økonomiske rammer med effektiv drift, prioritering og ansvarlig forvaltning.

Ekspertudvalgets vurdering

Ekspertudvalget har grundigt gennemgået de enkelte modeller og opsummeret deres samlede vurdering med en farvegengivelse i forhold til kriteriet. Grøn er bedst og derefter gul og rød.

Kriterie/model	**1: Nuværende**	**2: Kommunal**		**3: Regional**	**4: Selskab**
1.Kunden i centrum	GUL	* GUL	GRØN	GRØN	GRØN
2. Strategisk hovednet	GUL	* GRØN	GUL	GUL	GUL
3.Nye transportløsninger	GRØN	GRØN		GUL	GUL
4.Store byer/hovedstad.	GUL	RØD		GUL	GRØN
5. Lokalpolitisk ansvar	GRØN	GUL		RØD	RØD
6. Økonomisk effektivitet	RØD	GUL		GUL	GRØN

* Staten varetager selv det strategiske net/ staten lader trafikselskabet varetage det strategiske net

<u>Administrationens vurdering</u>

Samlet vurdering

Samlet synes ekspertudvalget vurdering af modellerne, som det fremgår af skemaet, at bære præg af ikke at have kunnet frigøre sig fra følgende;

1. Sundhedsreformens udgangspunkt om at minimere de regionale udviklingsopgaver
2. Udvalgets sammensætning med relativ stor repræsentation fra trafikselskaberne
3. Forankring med blandt andet styregruppe i ministerier og styrelser.

Dette har ikke været til gunst for behandlingen af de regionale perspektiver og muligheder.

Ekspertudvalget har taget udgangspunkt i Sundhedskommissionen anbefaling om, at regionerne skal fokusere på sundhedsopgaverne, og ikke i den efterfølgende politisk aftale, hvor den regionale kollektive trafik som udgangspunkt bibeholdes hos regionerne.

I afrapporteringens faglige vurderinger og redegørelser, som de fremgår af afrapporteringens tekst, er det bedre lykkedes ekspertudvalget at frigøre sig. Her fremgår de regionale perspektiver og muligheder langt bedre.

Med dette in mente kan afrapporteringen danne baggrund for en efterfølgende mere frigjort drøftelse af mulige organiseringsmodeller.

De regionale perspektiver og muligheder

Regionernes styrke gennem direkte valgte politikere med ansvar for den kollektive trafik fremgår ikke tydeligt i vurderingen. I afrapporteringens tekst peges på dette som en styrke. På trods af dette får den regionale model i vurderingen rød i forhold til lokalpolitisk ansvar.

Regionernes indspil til organisering peger samtidigt på, at der skal være plads til stor kommunal indflydelse i en regional model. Dette indgår ikke i ekspertudvalget vurdering.

Regionerne har haft succes med det regionale hovednet, som ekspertudvalget i tidligere rapportering har vurderet som værende meget vigtig. På trods af dette får den regionale model kun gul i vurderingen i forhold til netop det strategiske hovednet.

Regionerne har været drivende i udviklingen af nye mobilitetsløsninger, som samkørsel, cykling, udnyttelse af Flextrafikkens muligheder, udvikling af knudepunkter og meget mere. På trods af dette får den regionale model kun gul i vurderingen i forhold til netop nye transportløsninger.

Der er behov for og baggrund for at de regionale perspektiver og muligheder tydeliggøres

Som det fremgår af ovenstående, er der bestemt gode faglige begrundelserne for, at regionerne bør have en central placering omkring kollektiv trafik.

Dette understøttes blandt andet af et indspil fra Dansk Industri og erfaringer fra vores nabolande, hvor organiseringen i høj grad er regionalt baseret og megen inspiration kan hentes fra f.eks. Region Skåne. Det er også administrationen vurdering, at der er stor ren trafikfaglig forståelse for det hensigtsmæssige i et regionalt perspektiv.

Det er således administrationens opfattelse, at der politisk og administrativt kan og bør arbejdes videre med tydeligt at italesætte de regionale perspektiver og muligheder i den kommende tid, så de kommende drøftelser og sluttelig beslutning om organisering kan tages på et så fuldt belyst grundlag som muligt.

Danske Regioner har i samarbejde med regionerne udarbejdet et kortfattet "handouts" omkring regionernes holdninger som *vedlægges*.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
1. Ekspertudvalg delrapport 2 om organisering (DokID: 12090330 - EMN-2025-02820)
2. Fire modeller for organisering af den kollektive trafik (DokID: 12093945 - EMN-2025-02820)
3. Handouts Danske Regioner (DokID: 12121677 - EMN-2025-02820)

Punkt 6: Udvalgets input til budgetaftale 2026

EMN-2024-10014

6 (Åben) Udvalgets input til budgetaftale 2026

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10014
Dok ID: 12083895

Resumé

Den aftalte budgetproces for 2026 blev sat i gang med budgetseminar 1 den 5. marts 2025. Med udgangspunkt i forventningen til den aktuelle økonomiske situation, den strategiske ramme fastlagt med "Region Sjælland – for borgerne" og øvrige planer, samt det foreløbige kendskab til sundhedsreform og dannelse af Region Østdanmark skal udvalget drøfte mulige initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, der ønskes belyst nærmere frem mod en budgetaftale for 2026.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter eventuelle initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, som kan belyses yderligere i budgetprocessen.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

I henhold til konstitueringsaftalen og forretningsordenen for udvalg i Region Sjælland skal de stående udvalg drøfte indspil til prioriteringer forud for Regionsrådets budgetlægning. Disse udvalgsdrøftelser indgår i den af Forretningsudvalget godkendte plan for budgetproces 2026, som blev præsenteret for Regionsrådet på budgetseminar 1 den 5. marts 2025.

Udvalgenes budgetdrøftelse sker med det strategiske udgangspunkt "Region Sjælland – for borgerne" samt øvrige planer såsom Bæredygtige Akutsygehuse og Specialer, Fremtidens attraktive arbejdsplads, fødeplanen mv.

På budgetseminar 1 blev de foreløbige økonomiske forventninger for 2026 præsenteret. Det følger heraf, at der forventes et økonomisk råderum til politisk prioritering, men at størrelsen herpå er betinget af en række faktorer, som skal opfyldes. Derfor bør udvalget i sin budgetdrøftelse have for øje at drøfte initiativer, som kan sikre mest mulig værdi for borgerne.

Set i lyset af sundhedsreformen og dannelsen af Region Østdanmark opfordres udvalget til at have opmærksomhed på, at 2026 bliver et særligt år, hvor der bliver behov for ressourcer til initiativer i relation til dannelsen af den nye Region Østdanmark, og som kan være til gavn for regionen i dette arbejde.

Udvalgets drøftelser må således ske ud fra den nuværende viden om sundhedsreformen og deraf afledte konsekvenser for økonomi, organisering mv.

<u>Proces for budgetdrøftelser i udvalgene</u>

Hvert udvalg kan opstille op til tre initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, som ønskes nærmere belyst frem mod en budgetaftale for 2026.

På budgetseminar 2 den 4. juni 2025 vil formændene for udvalgene få mulighed for kort at præsentere udvalgets ønsker til mulige initiativer eller temaer for hele Regionsrådet.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget drøftede initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, som kan belyses yderligere i budgetprocessen.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
.

Punkt 7: Håndtering af udviklingsprojekter omfattet af bortfald

EMN-2025-02706

7 (Åben) Håndtering af udviklingsprojekter omfattet af bortfald

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-02706
Dok ID: 12086280

Resumé

I forlængelse af sundhedsreformen vil en række af Region Sjællands igangsatte udviklingsprojekter være omfattet af bortfaldet af opgaver i Regional Udvikling fra 2026. I regi af KKU har Region Sjælland drøftet mulige modeller for håndtering af udviklingsprojekter, som vurderes at skulle nedlukkes grundet regionernes manglende hjemmel fra 2026. Processen for videre håndtering af disse udviklingsprojekter forelægges derfor udvalget til godkendelse.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget godkender administrationens proces for håndtering af udviklingsprojekter på områder, hvor lovhjemlen bortfalder fra 2026.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Som konsekvens af Sundhedsreformen vil der ikke længere lovhjemmel til en række af regionernes opgaver indenfor den regionale udvikling fra 2026. Derudover sker der overflytning af opgaver til kommuner på kulturområdet fra 2027. Effekterne er beskrevet under andet punkt på dagsordenen. Regional Udvikling har igangsat en række udviklingsprojekter inden opgaver, som er omfattet af bortfald. Der er projekter, som rækker udover 2026 og derfor skal Region Sjælland finde løsninger på at nedlukke eller bære projekterne videre i samarbejde med aktører i geografien.

<u>Dialog og samarbejde på tværs af kommuner og regioner i forlængelse af sundhedsreformen</u>

I de 'Seks pejlemærker mellem Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner (DR) for arbejdet med implementering af sundhedsreformen' er KL og DR enige om at understøtte den lokale dialog om opgavefrafald og overførsel af opgaver mellem regioner og kommuner. Både på sundhedsområdet og regional udvikling.

I overgangsfasen er målet at bevare de indsatser, som er opbygget til gavn for borgerne i geografien igennem årene. Derfor vil parterne understøtte dialog på tværs i forbindelse med større beslutninger og dispositioner.

<u>Dialog om udviklingsprojekter omfattet at bortfald</u>

Region Sjælland har løbende igangsat udviklingsprojekter indenfor områderne defineret af den Regionale Udviklingsstrategi, som nu er omfattet af bortfald. Projekter er sat i gang for at indfri geografiens potentialer, og strategien har haft kommunerne med som høringspart. En risiko er derfor, at en række projekter skal lukkes, uden at effekterne er nået.

Konkret har Region Sjælland i størrelsesordenen af 12 aktive udviklingsprojekter, som rækker udover 2025. Projekter inden for særligt klima og grøn omstilling, men også fødevarer og digital

inklusion til en samlet projektsum på 18 mio. kr. Oversigten over potentielle projekter er *vedlagt (Lukket)*.

Modeller for håndtering af udviklingsprojekter

Region Sjælland har haft dialog med formandskabet for Kommune Kontakt Udvalget (KKU) samt Erhvervshus Sjælland om, hvorvidt en mulighed kan være, at projekter omfattet af bortfald overdrages til kommunerne. Dette mod, at projekterne omstruktureres, således, at projekterne inden for eget budget finder midler til, at en eller flere kommuner betales for at administrere projekterne. Herefter overgår regionernes bevillinger samt bevillingshaveransvar til de kommuner, som overtager projekterne. Administrationen af projekterne er primært knyttet an til at modtage og godkende løbende halvårlige statusrapporter og slutrapporter for projekterne og udbetale midler forbundet hermed.

Effekten af modellen vil være, at projekternes samlede budget mindskes med udgiften til Erhvervshus Sjællands eller den enkelte kommunens administration. Til gengæld kan projekterne gennemføres og afvikles efter den oprindeligt fastsatte proces, formål og plan. Dette er særligt hensigtsmæssigt, hvis tidsperspektivet er afgørende for projektets gennemførsel.

Ved mødet i formandskabet for Kommune Kontakt Udvalget den 31. marts 2025 var der enighed om vigtigheden i at projekterne videreføres. Derfor blev det aftalt, at Region Sjælland tager en opfølgende dialog med Erhvervshus Sjælland ift. hvilke projekter de ser, de har en fremtidig rolle i/ønsker at overtage. Herefter kan KKR-sekretariatet sende forespørgsel ud til kommunerne.

Proces for håndtering af udviklingsprojekter med bortfald

Region Sjællands administration går på baggrund af dialogen med formandskabet for Kommune Kontakt Udvalget og Erhvervshus Sjælland i dialog med projektaktørerne, om den videre vej for projekterne og herunder alternative modeller for håndtering af projekterne.

- Model 1: Projekterne rekonstrueres hurtigst muligt og afsluttes inden udgangen af 2025 for at have god tid til en kontrolleret nedlukning, hvis dette giver mening ift. projektets forløb og gennemførsel.
- Model 2: Projekterne afventer udkast til sundhedsreformens lovpakke 2 i løbet af maj og om denne indeholder en overgangsordning. Er projekterne adresseret af overgangsbestemmelserne ventes projekterne overdraget efter lovudkastets anvisninger. Er projekterne ikke adresseret i overgangsordningen, så rekonstrueres projektere fra maj 2025, så
    - a) afsøges mulighed for overlevering af projekterne til Erhvervshus Sjælland eller kommunerne.
    - b) de lukkes ned inden udgangen af 2025 efter model 1.

Efter behandlingen i udvalget går Region Sjællands administration i dialog med hovedpartnerne for udviklingsprojekterne for at udarbejde et beslutningsoplæg, som kan fastlægge projekternes videre vej på baggrund af de mulige modeller og løsninger skitseret herover.

Håndtering af EU-udviklingsprojekter

Region Sjælland har derudover medfinansieret og er i forskellig grad involveret i 8 projekter finansieret af forskellige EU-programmer.

Der er primært tale om projekter inden for klima og grøn omstilling. Det skal afklares med projektpartnere og i nogle tilfælde EU-programmerne, hvordan Region Sjællands rolle og/eller økonomi i projekterne kan afhændes.

Flere projekter er der løsninger undervejs på. Nogle af disse løsninger rummer opgaveglidninger mellem kommuner og regioner.

På sigt kan der også her være behov for at gå i dialog med lokale kommunale aktører for at overføre Region Sjællands roller i disse projekter.

Sagen forelægges Udvalget for Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø til orientering ved deres møde den 28. april 2025.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Godkendt.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag
(Lukket bilag)

Punkt 8: Orientering om principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025

EMN-2025-02706

8 (Åben) Orientering om principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-02706
Dok ID: 12086642

Resumé

Region Sjælland udmønter hvert år budgetmidler og puljemidler afsat under 'Den Regionale Udviklingsstrategi' til udmøntning af en række udviklingsprojekter. I forlængelse af sundhedsreformen bortfalder en række opgaver fra 2026 og samtidig betyder sundhedsreformen, at der skal spares 22 mio. kr. frem mod 2026 på Regional Udviklings budgetramme. I lyset af sundhedsreformen forelægges principper, som danner baggrund for udmøntningen af de regionale udviklingsprojekter i 2025 til udvalgets orientering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager sagen til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Der er i sundhedsreformen på tværs af de danske regioner forudsat en medfinansiering fra Regional Udviklings ramme til sundhedsområdet på i alt 112 mio. kr. i 2026 og 223 mio. kr. i 2027.

I Regional Udvikling i Region Sjælland vil andelen heraf udgøre ca. 22 mio. kr. i 2026 og 45 mio. kr. i 2027 og frem.

Det forventes, at beløbenes endelige størrelse vil blive fastlagt i en DUT-forhandling i foråret 2025. Dertil kommer DUT som følge af flytning af kulturopgaverne til kommunerne. Dette beløber sig forventeligt til ca. 5 mio. kr. for Region Sjælland fra 2027.

Nedjusteringen af budgettet er en konsekvens af bortfald af opgaver inden for klimatilpasning, grøn omstilling i geografien og området indenfor den regionale udviklingsstrategi (RUS). Herunder hører opgaver ift. fx udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, digital infrastruktur og inklusion og fødevarer.

Beløbene og beregningen bag er i øjeblikket under gennemgang af Indenrigs - og Sundhedsministeriet og Danske Regioner. Ender det med disse beløb, så vil Region Sjælland skulle aflevere flere penge fra den regional udviklingsramme end det der i dag anvendes på opgaverne.

Bortfaldet får ikke konsekvenser for øvrige lovhjemlede opgaver inden for regional udvikling som råstofplanlægning, jordforurening, uddannelse, grænseregionalt samarbejde, kultur i grænseregioner og foreløbigt heller ikke kollektiv trafik, mobilitet samt infrastruktur.

Ansvaret for den kollektive trafik, mobilitet og infrastruktur afventer anbefalinger og politiske forhandling på baggrund af regeringens nedsatte ekspertudvalg. Se særskilt sag på dagens dagsorden.

Som konsekvens af sundhedsreformen traf Regionsrådet den 4. marts 2025 beslutning, om tilpasninger af opgaver og økonomi på det regionale udviklingsområde.

Her blev Klimasekretariatet og Fondskontoret i Regional Udvikling flyttet til henholdsvis Næstved, Slagelse Ringsted hospitaler og Sjællands Universitetshospital. I alt 15 medarbejdere, som flyttes ud pr. 1. maj 2025.

Principper for udmøntning af udviklingsindsatser i 2025

Tilpasningerne i Regional Udvikling betyder, at administrationen har lagt en række principper til grund for udmøntningen af de regionale udviklingsmidler i 2025 for skabe meningsfulde indsatser, som også er mulige for administrationen at bære i mål.

For at kunne skabe effektfulde udviklingsprojekter i Region Sjællands geografi er der, som altid fokus på, at udviklingsprojekterne skal sikre klare effekter - og skal understøtte aktører i Region Sjællands geografi.

I 2025 er der i lyset af sundhedsreformen derudover lagt følgende principper til grund for udmøntningen af projekterne. 2025 udviklingsprojekterne:

- Skal sættes i gang tidligt i 2025 være med afslutning inden evt. bortfald, som ift. kultur er inden udgangen af 2026
- Skal fortrinsvis være indenfor regionernes fremadrettede hjemlede kerneområder.
- Skal bygge på stærke - og gerne etablerede partnerskaber og aktører.
- Have fokus på større bevillinger, som mindsker behov for administrativ understøttelse.
- Skal understøtte at Region Sjællands finansiering afvikles tidligst muligt i projektperioden.

Tilskudssagerne i indeværende dagsorden er behandlet og indstillet med principperne ovenfor in mente.

Sagen har forelægges ligeledes Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø til orientering ved deres møde den 28. april 2025.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

Punkt 9: Beslutning om udmøntning af Femern Bælt midler

EMN-2025-02649

Bilag

Bilag_femernRUS indsatser

9 (Åben) Beslutning om udmøntning af Femern Bælt midler

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-02649
Dok ID: 12081776

Resumé

Udvalget skal beslutte, hvilke Femern Bælt rettede indsatser, der skal modtage regionale udviklingsmidler i 2025. Udvalget skal udmønte 3 mio. kroner som en del af budgetaftalen og 1,5 mio. kroner til en prioriteret indsats under den Regionale Udviklingsstrategi

Indstilling

Administrationen indstiller at udvalget udmønter regionale udviklingsmidler for i alt 4,5 mio. kr. til nedenstående fire indsatser:

<u>Femern Bælt indsatser under budgetaftalen (3,0 mio. kr.)</u>

- 1 mio. kr. til Næstved Kommune til gennemførelse af projekt 'Bro til fællesskab – Sammen om en Kulturregion'.
- 0,5 mio. kr. til Erhvervshus Sjælland til gennemførelse af projekt ' Fehmarn Bio Link (FBL)'
- 1,5 mio. kr. til Center for Erhvervsrettede Uddannelser Lolland Falster (CELF) til gennemførelse af projekt 'Grænseoverskridende Uddannelses og Kompetenceudvikling i Femern Bælt Regionen'.

<u>Bedre sprog- og kulturforståelse mellem Danmark og Tyskland (1,5 mio. kr.)</u>

- 1,5 mio. kr. til Næstved Kommune til gennemførelse af projekt 'Hånd i Hånd for Femern Bælt'.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Regionsrådet arbejder målrettet for at realisere de udviklings- og vækstpotentialer, der opstår i forbindelse med etablering af Femern Bælt-forbindelsen. Visionen er at skabe en integreret grænseregionen, hvor borgere i Danmark og Tyskland gnidningsløst kan tage en uddannelse, arbejde og opleve uden at skele til grænsen. Det kræver samarbejde og netværk, der er med til at bygge mental og kulturel bro på tværs af geografien.

Som en del af budgetaftalen for 2025, er der afsat 4,5 mio. kr. til indsatser, der kan styrke vækst- og udviklingsperspektiverne ved Femern Bælt forbindelsen på tværs af den dansk-tyske grænse.

Udvalget har udmøntet 1,5 mio. kr. til en medlemsaftale med Femern Belt Development for 2025. Der er således 3,0 mio. kr. tilbage fra budgetaftalen til udmøntning.

Desuden har udvalget prioriteret, at der skal udmøntes 1,5 mio. kr. i 2025 til en indsats under den regionale udviklingsstrategi, som skal skabe bedre sprog- og kulturforståelse imellem Danmark og Tyskland.

Administrationen har modtaget ansøgninger til fire indsatser i alt. Det bemærkes at Næstved Kommune er tovholder på 2 af indsatserne. For at sikre at indsatserne får effekt i hele Region Sjællands geografi, stilles der krav om bred forankring og involvering af aktører fra hele regionen. Der har ikke været yderligere ansøgere. På den baggrund foreslår administrationen, at udvalget bevilger midler til følgende fire indsatser:

Femern Bælt indsatser under budgetaftalen (3,0 mio. kr.)
Formålet med indsatsen er at skabe varig udvikling som følge af Femern Bælt-forbindelsen. Region Sjælland vil fremme partnerskaber og projekter, som bidrager til at drive udviklingen i den rigtige retning. Implementeringen af handlingsplanen med delstaten Slesvig-Holsten er en vigtig brik i at lykkes med ambitionerne.

1. Bro til fællesskab – Sammen om en Kulturregion

Projektet bidrager til at øge integrationen på tværs af grænsen gennem afholdelse af større dansk-tyske kultur-, idræts- og fritidsarrangementer. Arrangementerne er med til at skabe mental bro mellem deltagerne og understøtte oplevelsen af, at det er attraktivt at bo i en grænseregion. Projektet vil desuden undersøge grundlaget for et permanent struktureret samarbejde om kultur og fritid på tværs af grænsen, f.eks. gennem etablering af en dansk-tysk kulturaftale.

Næstved Kommune er tovholder på projektet, som forventes støttet via Interreg Deutschland-Danmark. Det samlede budget for projektet er 12 mio. kr., hvoraf Region Sjællands tilskud udgør 1.000.000 kr., svarende til en støtteprocent på 8%. Resten af finansieringen kommer fra Interreg Deutschland-Danmark og fra partnerkredsen. Region Sjællands tilsagn forudsætter, at projektet får en tydelig og bred forankring i Region Sjællands geografi og at projektet opnår støtte fra Interreg Deutschland-Danmark. Projektresume er *vedlagt*.

2. Fehmarn Bio Link (FBL)

Fehmarn Bio Link (FBL) er et uddannelses- og innovationsprojekt, der styrker samarbejdet mellem erhvervsrettede ungdomsuddannelser og BioSolutions-sektoren i Femern Bælt-regionen. Tilskuddet fra Region Sjælland er målrettet uddannelsesdelen af projektet.

En central indsats i projektet er at integrere procesoperatøruddannelsen i Kalundborg i det stærke BioSolutions-miljø. Ved at engagere danske og tyske studerende i et samarbejde om at løse reelle udfordringer får de praktisk erfaring og en tættere kobling til branchen. Dette øger deres jobmuligheder i både Danmark og Tyskland. Projektet understøtter dermed internationalisering og er koblet til Kalundborg og Knowledge Hub Zealand.

Erhvervshus Sjælland er tovholder på projektet. Det er et opfølgningsprojekt til Interreg-projektet Femern Belt Innovation (FBI), som udvalget også har støttet. Det samlede budget for projektet er på 2,36 mio. kr., hvoraf Region Sjællands tilskud udgør 500.000 kr., svarende til en støtteprocent på 21%. Resten af finansieringen kommer fra Interregs Pulje til Kortere Projekter og partnerskabets egenfinansiering. Region Sjællands tilsagn forudsætter, at der opnås støtte fra Interregs Pulje til Kortere Projekter. Projektresume er *vedlagt*.

3. Grænseoverskridende Uddannelses- og Kompetenceudvikling i Femern Bælt Regionen

Projektet vil udvikle formelle og uformelle uddannelses- og kompetenceudviklingstilbud samt brobygningsaktiviteter med internationalt fokus inden for bæredygtige erhverv. Projektet fokuserer på brancherne energi, industri og procesindustri. Projektet tager udgangspunkt i geografiens behov for en stærkere kobling mellem uddannelse og arbejdsmarked på tværs af grænsegeografien.

Projektet arbejder desuden med at sikre gensidig anerkendelse af erhvervsuddannelser, hvilket i dag er en udfordring på tværs af grænsen.

CELF er tovholder på projektet, hvis indhold bygger på anbefalinger fra "analyse og handleplan for internationalisering af uddannelser i den sydlige del af regionens geografi", som udvalget gav støtte til i 2024. Det samlede budget for projektet er på ca. 2,56 mio. kr., hvoraf Region Sjællands tilskud udgør 1.500.000 kr., svarende til en støtteprocent på 56%. Resten af finansieringen kommer fra EU's Erasmus program og partnerskabets egenfinansiering. Region Sjællands tilsagn forudsætter, at der opnås finansiering til den tyske del af projektet. Projektresume er *vedlagt*.

Bedre sprog- og kulturforståelse mellem Danmark og Tyskland (1,5 mio. kr.).
Formålet med indsatsen er at øge kendskabet til kultur og sprog på tværs af den dansk-tyske grænse. Sprog og kulturforståelse skaber øget tilgængelighed til uddannelse, arbejdsmarked og tilbud på tværs af grænsegeografien.

1. Hånd i Hånd for Femern Bælt

Projektet har til formål at styrke borgernes tillid på tværs af grænsen og opnå bedre forståelse af nabolandets kultur, sprog og samfund. Det skal ske ved, at langt flere børn og unge i en tidlig alder år får skabt gode oplevelser med Nordtyskland og dermed får vakt deres nysgerrighed for tysk sprog og kultur. Konkret vil projektet sikre en stigning i antallet af ansøgninger fra skoler og foreninger til det dansk-tyske Interreg programs borgerprojektfond, som støtter borgernære projekter og dansk-tyske møder.

Indsatsen skal ses som et supplement til Interreg-projekterne NETE og Dannelsesregion, som udvalget tidligere har bevilget midler til. Projektet yder målrettet støtte i form af vejledning, rådgivning og konkret projektudvikling til aktører i hele Region Sjælland, hvilket resulterer i kulturmødeprojekter i et hidtil uset omfang i Femern Bælt-området.

Næstved Kommune er tovholder på projektet med ansvar for at involvere skoler og foreninger fra hele Region Sjælland. Det samlede budget for projektet er på 1,75 mio. kr., hvoraf Region Sjællands tilskud udgør 1.500.000 kr. svarende til en støtteprocent på ca. 86%. Den høje støtteprocent skal ses i lyset af, at projektet skal hente midler til en lang række borgerprojekter fra borgerprojektfonden og at Næstved kommune gennemfører indsatsen i hele Region Sjællands geografi. Resten af finansieringen kommer fra Næstved Kommune. Projektresume er *vedlagt*.

Administrationens vurdering:
Administrationen vurderer at alle 4 indsatser understøtter Region Sjællands ambition om at realisere de udviklings- og vækstpotentialer, der opstår med den faste Femern Bælt-forbindelse.

Indsatserne bidrager til at indfri visionen om en stærk og integreret Femern Bælt region, hvor det er attraktivt at bo, arbejde og uddanne sig. I flere af projekterne er der desuden særligt fokus på at gøre borgerne – særligt den unge generation – nysgerrige på nabolandet og dermed bidrage til at styrke sprog- og kulturforståelsen og bygge en 'mental bro' mod syd.

Næstved Kommune er tovholder på 2 af indsatserne. Kommunen har opbygget et stærkt fundament i forhold til dansk-tysk samarbejde gennem en række Interreg-projekter med fokus på at styrke den dansk-tyske integration på flere niveauer. I projekterne påtager kommunen sig et regionalt ansvar i forhold til at være en drivende kraft i at udbrede det dansk-tyske samarbejde til hele regionens geografi.

Administrationen vurderer, at de 2 indsatser der søges om her, vil være stærke supplementer til Interreg projekterne Dannelsesregion og NETE og at der er betydelige synergieffekter forbundet med at samle projekterne hos Næstved Kommune.

Indsatserne bidrager målrettet til at indfri mål og ambitioner i Region Sjællands udviklingsstrategi og handleplan, samt i samarbejdsaftalen og handleplanen med delstaten Slesvig-Holsten. Samlet vil indsatserne få effekt i hele geografien, da særligt de to projekter med Næstved Kommune som tovholder, inkluderer aktører og målgrupper fra hele Region Sjællands geografi.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget besluttede at udmønte:

1. 1 mio. kr. til Næstved Kommune til gennemførelse af projekt 'Bro til fællesskab – Sammen om en Kulturregion'
2. 0,5 mio. kr. til Erhvervshus Sjælland til gennemførelse af projekt 'Fehmarn Bio Link (FBL)'
3. 1,5 mio. kr. til Center for Erhvervsrettede Uddannelse Lolland Falster (CELF) til gennemførelse af projekt 'Grænseoverskridende Uddannelses og Kompetenceudvikling i Femern Bælt Regionen'
4. 1,5 mio. kr. til Næstved Kommune til gennemførelse af projekt 'Hånd i Hånd for Femern Bælt'

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag
1. Bilag_femernRUS indsatser (DokID: 12121172 - EMN-2025-02649)

Punkt 10: Udmøntning af regionale udviklingsmidler midler til unges sociale kompetencer, trivsel og uddannelse

EMN-2025-02478

Bilag

Bilag_udd RUS indsats (003) (003)

10 (Åben) Udmøntning af regionale udviklingsmidler midler til unges sociale kompetencer, trivsel og uddannelse

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2025-02478
Dok ID: 12079135

Resumé

Med handleplanen for 'Den regionale Udviklingsstrategi' har udvalget besluttet at afsætte 2.mio kr. som en prioriteret indsats i 2025 til temaet unges sociale kompetencer, trivsel og uddannelse. Med denne sag skal udvalget tage stilling til, om midlerne skal udmøntes til projektet: "Stærkere erhvervsuddannelser: styrkede overgange fra skole til læretid for elever med behov for specialpædagogisk støtte".

Indstilling

Administrationen indstiller, at der bevilges 2 mio. kr. fra de regionale udviklingsmidler af puljen til temaet "Unges sociale kompetencer, trivsel og uddannelse" i 2025 til Roskilde Tekniske Skole og projektet "Styrkede overgange fra skole til læretid for elever med behov for specialpædagogisk støtte".

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har et stort antal unge, som har det svært, både i og uden for uddannelsessystemet. Udvalget har på udvalgsmødet den 3. september 2024 besluttet at afsætte 2 mio. kr. i 2025 til en prioriteret indsats til unges sociale kompetencer, trivsel og uddannelse, der øger deres mulighed for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Administrationen har modtaget tre ansøgninger, der kvalificerer sig inden for indsatsens formål.

De tre ansøgninger er følgende:

<u>Projekt 1: Stærkere erhvervsuddannelser: Styrkede overgange fra skole til læretid for elever med behov for specialpædagogisk støtte</u>

Formålet er at styrke overgangen fra skole til læreplads samt styrke selve lærepladstiden for elever med særlige behov på erhvervsuddannelserne. Det gælder inden for linjerne anlægsgartner, gartner, landbrug, VVS, smedearbejde og elektrikerfaget.

Mange unge, der er i målgruppen for specialpædagogisk støtte (SPS), oplever udfordringer på erhvervsuddannelserne i fasen fra skole til praktik, hvor manglende struktur, uklare forventninger og utilstrækkelig støtte kan føre til mistrivsel og frafald.

Projektet vil understøtte netop denne udfordring således, at flere SPS elever gennemfører deres erhvervsuddannelse. Ansøger og leadpartner er Roskilde Tekniske Skole og projektpartner er professionshøjskolen Absalon.

Projekt 2: Brug for alle

Formålet er at få flere neurodivergente unge med fx ADHD, autisme, dysleksi og med lignende trivselsproblemer til at gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse med særlig fokus på social- og sundhedsområdet. Det er et forprojekt, der skal give grobund for at videreudvikle og skalere projektet til at omfatte en bredere flade på erhvervskolerne. Ansøger og leadpartner er Zealand Business College.

Projekt 3: Klar til ungdomsuddannelse

Formålet er at støtte unge mellem 15 og 30 år, som skal starte på en ungdomsuddannelse og som har behov for støtte til opstarten. Målgruppen omfatter unge på offentlige forsørgelse og unge i andre særlige/ udfordredende livsomstændigheder. Projektet er en udvidelse af et studeforberedende forløb – HF Inklusion på HF- og VUC Roskilde-Køge. Ansøger er og leadpartner er Ungecentrum – Køge Kommune og projektpartner er Campus Køge.

Nærmere beskrivelse af de tre projekter fremgår af bilag 1, som er *vedlagt*.

Administrationens vurdering:

Administrationen forslår, at midlerne udmøntes til projekt 1 "Stærkere erhvervsuddannelser: styrkede overgange fra skole til læretid for elever med behov for specialpædagogisk støtte".

Målgruppen er særlig relevant, da unge med behov for SPS-støtte har et større frafald. Samtidig er det en vigtig målgruppe, da der mangler kvalificeret arbejdskraft, og dermed taler projektet ind i en landspolitisk målsætning om, at flere unge skal tage en erhvervsuddannelse.

Der indgår 14 virksomheder i projektet, og der er dermed tale om et større omfang af partnere, der kan bidrage med at styrke viden og udvikle værktøjer til, hvordan erhvervsskoler og virksomheder kan blive bedre til at fastholde SPS støttede elever i uddannelse.

Projektet vil indeholde en opsamlende slutrapport, som projektet vil udbrede til hele landet.

Projektet vil således som det eneste af de tre projekter skabe læring om målgruppen på landsplan og fungere som rygstøtte til elever med SPS samt klæde virksomheder bedre på til at tage imod disse elever.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget valgte at følge indstillingen og bevilge 2 mio. kr. fra de regionale udviklingsmidler af puljen til temaet "Unges sociale kompetencer, trivsel og uddannelse" i 2025 til Roskilde Tekniske

Skole og projektet ”Styrkede overgange fra skole til læretid for elever med behov for specialpædagogisk støtte”.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag

1. Bilag_udd RUS indsats (003) (003) (DokID: 12121413 - EMN-2025-03301)

Punkt 11: Beslutning om udmøntning til kulturprojekter i 2025

EMN-2024-10879

Bilag

Bilag - Kulturprojekter 2025

Kommissorium for puljen til kulturelle fyrtårne (007)

11 (Åben) Beslutning om udmøntning til kulturprojekter i 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10879
Dok ID: 12046663

Resumé

Udvalget skal beslutte, hvilke kulturprojekter, der skal modtage støtte fra hhv. puljen for kulturelle fyrtårne, samt indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel" i handlingsplanen til den regionale udviklingsstrategi. Fra de to puljer skal der i alt udmøntes 4 mio. kr.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget prioriterer kulturmidlerne på 4 mio. kr. til nedenstående fem projekter indenfor de to kulturpuljer.

1. Der udmøntes 1 mio. kr. til Næstved Kommune fra puljen for kulturelle fyrtårne til afholdelse af en europæisk lys- og kulturfestival i oktober 2025 som optakt til at ansøge om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2032.
2. Der udmøntes 1 mio. kr. til Visit Lolland Falster fra puljen for kulturelle fyrtårne til færdiggørelse og formidling af vartegnet Dodekalitten på Lolland.
3. Der udmøntes 1 mio. kr. til Sorø Kunstmuseum, 'Kunst der styrker unge til fremtiden' til kulturprojekter under indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel" i partnerskab med kulturinstitutioner på Vest- og Sydsjælland.
4. Der udmøntes 0,5 mio. kr. til Lejre Kommune til projektet 'Rodfæstet – Kunst, bæredygtighed og fællesskaber' under indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel". Projektet er en del af Grønt Living Lab Lejre.
5. Der udmøntes 0,5 mio. kr. til Museum Lolland Falster til projektet 'Ind på museet – Ud i livet fagtilrettelagte museumsforløb med SOSU og CELF-elever under indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel"

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har fra januar-marts 2025 åbnet for ansøgninger for nye kulturprojekter. Der er afsat 2 mio. kr. i budgettet for 2025 til fyrtårnspuljen og ligeledes 2 mio. kr. til indsatsen 'Kultur der styrker sundhed og trivsel'.
Administrationen har været i dialog med tolv ansøgere, hvoraf fem projekter anbefales til regionalt tilskud i overensstemmelse med de to kulturpuljers ambitioner og besluttede kriterier.
<u>Kulturelle fyrtårnsprojekter til beslutning i 2025</u>

Projekterne for kulturelle fyrtårne er indstillet med udgangspunkt i formålet og kriterierne for det politisk besluttede Kommissorium for puljen, som udvalget vedtog i 2021 *vedlagt*.

Administrationen anbefaler udvalget at prioritere samlet 2 mio. kr. til nedenstående to projekter fra puljen kulturelle fyrtårne:

1. Lys- og kulturfestival i oktober 2025 i Næstved som optakt til at søge om værtskabet til at blive Europæisk Kulturhovedstad 2032 **(1 mio.kr.)**

   Projektet 'Kulturbro til Europa' vil vise Region Sjællands potentiale som kraftcenter for kunst og kultur. Regionens støtte skal realisere en kæmpe lysfestival, der involverer omkring 100 kunstnere fra fire europæiske lande. Projektet skal lede op til Femern Bælt tunnelen åbner i 2029 samt at modne beslutningen om, at Næstved og andre kommuner i Region Sjælland søger værtskabet for Europæisk Kulturhovedstad 2032.

   Det samlede budget for projektet er på 1.39 mio. kr., hvoraf Region Sjællands tilskud udgør 1 mio.kr., svarende til en støtteprocent på 72 %. Resten af finansieringen kommer fra Næstved Kommune, sponsorer, virksomheder, fonde mv.

2. Færdiggørelse og formidling af Dodekalitten på Lolland **(1 mio. kr.)**

   Dodekalitten er med mere end 80.000 årlige besøgende et stort og velbesøgt vartegn i Region Sjælland. Med Region Sjællands støtte kan den 12. og sidste skulptur færdiggøre monumentet. Gennem events, udstillinger og innovative formidlingsmetoder skal Dodekalitten forblive en levende kulturattraktion, der styrker fællesskab, identitet og international synlighed også efter den sidste sten er rejst.

   Det samlede budget for projektet er på 1,6 mio. kr., hvoraf Region Sjællands tilskud udgør 1 mio. kr., svarende til en støtteprocent på 62 %. Resten af finansieringen medfinansieres gennem fonde og partnerskabet i projektet.

To yderligere projektansøgninger lever op til de fastsatte kriterier for at opnå medfinansiering.

- "Skabelsen af en rituel port til Naturpark Åmosen"
- "Life & Wellness Festival Sealand".

Begge projekter er kvalificeret til en bevilling på **0,5 mio. kr**.

For en uddybende beskrivelse af alle indstillede projekter, samt overblikskort over nuværende og tidligere støttede projekter se bilaget "Kulturprojekter 2025" - *vedlagt*.

Kulturprojekter der styrker sundhed og trivsel til beslutning i 2025

Indsatsen er en del af handlingsplanen til den regionale udviklingsstrategi og har fokus på at skabe nye kulturtilbud for især den yngre generation. Ambitionen er at udvikle nye kulturelle mødesteder og kulturforløb, der kan bidrage til fællesskab, nye kompetencer og fravær af ensomhed og mistrivsel.

Administrationen anbefaler udvalget at prioritere i alt 2 mio. kr. til nedenstående tre projekter;

1. Kunst der styrker unge til fremtiden på tværs af Sjælland (**1 mio. kr.)**

   Projektet bidrager til at styrke unges trivsel, nysgerrighed og kreative dannelse via tilrettelagte kunstforløb i og på tværs af hhv. Sorø Kunstmuseum, Kunsthal Kongegaarden (Korsør) og

Kunsthal Rønnebæksholm (Næstved). Regionens støtte skal bringe unge sammen på tværs af regionen i nye kreative fællesskaber, der også styrker deres forhold til kulturinstitutionerne i deres lokalmiljø. Projektets partnere bygger videre på stærke erfaringer med at samarbejde med unge og aktiviteterne vil ske i samarbejde med ungdomsuddannelser, FGU'er, mv.

Det samlede budget for projektet er 1.160.000 kr., hvor Region Sjællands tilskud udgør 1 mio. kr. svarende til en støtteprocent på 86%. Partnerne og ansøgte fonde skal medfinansiere resten i projektet.

2. "Rodfæstet – Kunst, bæredygtighed og fællesskaber" i forbindelse med Grønt Living Lab Lejre **(0,5 mio. kr).**

   Med projektet skabes rammerne for et nyt kultur- og ungdomsmiljø på landet. Det skal være et bæredygtigt kraftcenter, der kan tiltrække unge i og udenfor Region Sjælland om udviklingen af fællesskaber gennem bl.a. kunst, musik og poesi. Gennem prøvehandlinger dokumenteres det, hvordan livet på landet kan rodfæste unge i livet og styrke deres mentale sundhed og trivsel. Projektet tager sit afsæt i Grønt Living Lab i Hvalsø, og er en realisering af de idéer, som er blevet til i samarbejde med Region Sjælland siden 2022.

   Det samlede budget for projektet er på 1,4 mio. kr. hvor Region Sjællands støtte udgør 0,5 mio. kr. svarende til en støtteprocent 38 %. Partnerne og ansøgte fonde skal medfinansiere resten i projektet.

3. "Ind på museet – Ud i livet" fagtilrettelagte museumsforløb for SOSU og CELF-elever på Lolland Falster **(0,5 mio. kr.)**

   Formålet er at udvikle fagtilrettelagte museumsforløb til gavn for elevernes uddannelse, trivsel, viden om samfundet og kulturelle dannelse. Håbet er, at det kan styrke den mentale sundhed samt den kulturelle og samfundsmæssige deltagelse hos eleverne og samtidig øge museers relevans for faglærte i regionen.

   Det samlede budget for projektet er på 701.386 kr., hvor Region Sjælland støtte udgør 0,5 mio.kr. svarende til en støtteprocent på 71 %. Resten af projektet egenfinansieres af Museum Lolland Falster.

Administrationen peger derudover på projektet: "Læsefællesskaber for unge" som et alternativ til de indstillede ovenfor. Projektet er kvalificeret til en bevilling på **0,5 mio. kr.**

For en uddybende beskrivelse af alle projekterne, samt overblikskort over nuværende og tidligere støttede projekter se bilaget "Kulturprojekter 2025" - *vedlagt*.

Administrationens vurdering og anbefaling af kulturprojekter

Alle projekterne lever op til de to kulturpuljers ambitionerne og kriterier for at modtage et regionalt tilskud. Projekterne er geografisk spredt ud til det meste af regionen, samt er forskellige i formål og kulturgenre. Administrationens anbefaling bygger på en samlet vurdering og prioritering af projekternes realiserbarhed, samt evne og potentiale til at skabe mest mulig effekt og synlighed indenfor en kort tidsramme frem mod 2027, hvor regionernes udviklingsopgave på kulturområdet bortfalder.

For de anbefalede to fyrtårnsprojekter er det disse, der har de bedste forudsætninger for især at lykkes med at tiltrække flest borgere og besøgende og skabe national og international omtale, som er centrale kriterier i kommissoriet til puljen.

For de tre anbefalede projekter, som styrker sundhed og trivsel, udmærker de sig ved især at have et bredt tværregional formål, som trækker tråde på tværs af geografien og både involverer uddannelsesaktører, kulturinstitutioner og kunstmiljøer. De tre projekter har samtidig også et stort fokus på at gøre kulturen mere tilgængelig med fokus på lokalmiljøer.
Der har samtidig været et politisk ønske om at støtte færre, men større projekter, hvilket administrationens anbefaling imødekommer.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget besluttede at udmønte:

1. 1 mio. kr. til Næstved Kommune fra puljen for kulturelle fyrtårne til afholdelse af en europæisk lys- og kulturfestival i oktober 2025 som optakt til at ansøge om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2032.
2. 1 mio. kr. til Visit Lolland Falster fra puljen for kulturelle fyrtårne til færdiggørelse og formidling af vartegnet Dodekalitten på Lolland.
3. 1 mio. kr. til Sorø Kunstmuseum, 'Kunst der styrker unge til fremtiden' til kulturprojekter under indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel" i partnerskab med kulturinstitutioner på Vest- og Sydsjælland.
4. 0,5 mio. kr. til Lejre Kommune til projektet 'Rodfæstet – Kunst, bæredygtighed og fællesskaber' under indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel". Projektet er en del af Grønt Living Lab Lejre.
5. 0,5 mio. kr. til Museum Lolland Falster til projektet 'Ind på museet – Ud i livet fagtilrettelagt museumsforløb med SOSU og CELF-elever under indsatsen "Kultur der styrker sundhed og trivsel".

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag

1. Bilag - Kulturprojekter 2025 (DokID: 12121181 - EMN-2024-10879)
2. Kommissorium for puljen til kulturelle fyrtårne (007) (DokID: 11330567 - EMN-2020-36506)

Punkt 12: Orientering om afholdelse af Fehmarnbelt Days i Lübeck 14.-16. juni 2025

EMN-2024-00440

12 (Åben) Orientering om afholdelse af Fehmarnbelt Days i Lübeck 14.-16. juni 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-00440
Dok ID: 12089293

Resumé

Lørdag den 14. juni til og med mandag den 16. juni 2025 afholdes arrangementet 'Fehmarnbelt Days' i centrum af Lübeck. Lübeck er vært for arrangementet i samarbejde med delstaten Slesvig Holsten og Region Sjælland er med i partnerkredsen bag. 'Fehmarnbelt Days' indledes med to dages borger- og demokratifestival og rundes af med en konference for beslutningstagere mandag den 16. juni. Udvalget orienteres om det foreløbige program.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Lørdag den 14. juni til og med mandag den 16. juni 2025 afholdes Fehmarnbelt Days 2025 i centrum af Lübeck by. Værterne for Fehmarnbelt Days 2025 er delstaten Slesvig-Holsten, sammen med Lübeck by samt Industri-og Handelskammeret i Lübeck. Region Sjælland er med i partnerkredsen bag arrangementet sammen med STRING, Femern A/S, Femern Bælt Komiteen i regi af Femern Belt Development og Kreis Ostholstein.

Værterne og partnerkredsen arbejder sammen om at skabe et stærkt program for såvel de to borgerrettede dage (lørdag den 14. og søndag den 15. juni) som konferencedagen for beslutningstagere (mandag den 16. juni 2025).

<u>Borger- og demokratifestival lørdag den 14. og søndag den 15. juni 2025</u>

Borger- og demokratifestivallen afholdes med inspiration fra folkefesten ved Fehmarnbelt Days 2023 i Danmark samt Folkemødet på Bornholm. På tysk side vil man gerne prøve kræfter med en demokratifestival og et arrangement, som rummer debatter, musik og happenings.

Samtidig sættes der fokus på det dansk-tyske samarbejde 4 år før den faste forbindelse over Femern Bælt ventes at åbne. Der vil være flere scener med både debatter og underholdning, som også vil være centreret om dansk-tyskt og skandinavisk samarbejde og integrationen over Femern Bælt.

Fehmarnbelt Days 2025 finder sted i centrum af Lübeck. Konferencen i Lübecks Musik og Kongreshal (MUUK) og Borger- og demokratifestival i området tæt op ad Lübecks gamle bydel.

Det forventes, at omkring 50.000 deltagere vil lægge vejen forbi over de to dage.

Arrangementet markedsføres særligt i Region Sjællands sydlige geografi og til danskere, som allerede er på ferie i området de pågældende datoer. Der arbejdes med at stille prisvenlige transportmuligheder til rådighed for borgere fra den danske del af Femern Bælt geografien.

Region Sjælland har været i dialog med en række aktører fra geografien mhp. deltagelse ved Fehmarnbelt Days 2025. Her deltager blandt andet Madens Folkemøde og Center for Erhvervsrettede uddannelse Lolland Falster (CELF) deltager med fokus på dansk-tysk fødevarerkultur.

Som en del af Fehmarnbelt Days 2025 etableres der en separat ungdomsscene med drøftelser mellem danske og tyske unge, hvor der bl.a. er deltagere fra Næstved- og Køge gymnasium. Derudover deltager projektenheden fra SUH ved den fælles Interreg-stand.

Femern A/s deltager med en kuppelbiograf, hvor man kan komme tættere på byggeriet af Femern Bælt-forbindelsen. Administrationen er sammen med de øvrige partnere i løbende dialog om programmet. Et fokus er her at koble danske og tyske aktører sammen mhp. både at vise eksisterende samarbejder og opbygge nye.

Region Sjælland afsætter op til 150.000 kr. i administrative midler, som kan understøtte særligt de frivillige aktørers deltagelse. Miderne skal dække udgifter, som ikke kan dækkes af andre budgetter eller puljer.

Den tidligere Tysklandskorrespondent fra Danmarks Radio, Michael Reiter er med til at moderere drøftelserne sammen med en tosproget moderator fra det tyske mediehus Norddeutscher Rundfunk (NDR). Begge modererer også ved konferencen mandag den. 16 juni. Sproget ved borger- og demokratifestivalen er i udgangspunktet dansk/tysk og til nød engelsk.

Konference for beslutningstagere mandag den 16. juni 2025

Konferencen åbnes med en netværksmiddag søndag aften den 15. juni kl. 18.00. Herefter åbnes konference af delstatens ministerpræsident Daniel Günther. Efterfølgende vil der være en session med titlen 'Inside the Fehmarnbelt Region' for at drøfte perspektiver på udviklingen fra geografien, som en følge af den faste forbindelse over Femern Bælt.

Mandag morgen den 16. juni kl. 9.00 indledes hovedkonferencen. Konferencen indledes og slutter forventet i ét spor, men med fire parallelle spor undervejs. De fire spor ventes at være:

1. Mobilitet og infrastruktur
2. Erhverv, arbejdsmarked og regional udvikling
3. Kultur og turisme
4. Byplanlægning og bosætning

STRING Megaregion er sammen med værterne tovholdere på programmet, som udvikles i samarbejde med partnerkredsen. Der vil være fokus på samarbejdet både i den nære geografi som på europæisk plan. Derfor forventes programmet at tiltrække opmærksomhed fra både lokalt, regionalt og nationalt niveau samt hos både offentlige og private aktører.

Delstaten Slesvig-Holstens ministerkabinet ventes at deltage i videst mulige omfang alle dage.

Forretningsudvalget godkendte den 17. december at regionsrådsmedlemmer, som ikke deltager på Folkemødet på Bornholm tilbydes deltagelse på Fehmarnbelt Days 2025. Derudover vil der være

nogle regionsrådsmedlemmer, som har officielle roller på Fehmarnbelt Days og som derfor er til stede ved både Folkemøde og Fehmarnbelt Days.

Administrationen har sendt en forespørgsel om deltagelse blandt udvalgets medlemmer samt Regionsrådet for at få kortlagt den politiske delegation fra Region Sjælland. Administrationen er derudover i dialog med Region Hovedstaden om evt. deltagelse.

Afholdelse af Fehmarnbelt Days 2027 og 2029

I forbindelse med afholdelsen af Fehmarnbelt Days 2025 gives stafetten typisk videre til arrangørerne for Fehmarnbelt Days 2027. Det ventes, at svenske aktører vil byde ind på konferencen i 2027. Dette vil kunne skærpe fokus på mulighederne ift. den faste Femern Bælt-forbindelse i særligt Sydsverige.

Administrationen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at Region Sjælland ikke byder ind på afholdelsen af Fehmarnbelt Days i 2027. Dels grundet fusionen til Region Østdanmark og dels for at styrke den svenske dimension. Region Østdanmark vil kunne stå stærkt ift. evt. at byde ind på afholdelsen af Fehmarnbelt Days i 2029 omkring færdiggørelsen af den faste Femern Bælt forbindelse.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning. Udvalget søger om dispensation således at alle udvalgsmedlemmerne fra fagudvalget får mulighed for at deltage i Fehmarnbelt Days 2025.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag
.

Punkt 13: Orientering om søgetal til ungdomsuddannelser 2025 i Region Sjælland

EMN-2024-08055

Bilag

Region Sjælland - søgetal 2025

13 (Åben) Orientering om søgetal til ungdomsuddannelser 2025 i Region Sjælland

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-08055
Dok ID: 12070881

Resumé

Den 1. marts 2025 var der frist for at søge ind på en ungdomsuddannelse med start i skoleåret 2025/2026. Årets søgetal er blevet offentliggjort og viser et fald i ansøgertal. Udvalget orienteres om søgningen og det videre arbejde med elevfordeling 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Den 1. marts 2025 var der frist for at søge om optag på en ungdomsuddannelse med start i august 2025. Søgetallene for skoleåret 2025/2026 er blevet offentliggjort og viser, hvilken uddannelse Region Sjællands unge i grundskolens 9. og 10. klassetrin ønsker at starte på efter sommerferien.

Samlet set ses et fald på 344 ansøgninger fra 2024 til 2025, hvilket svarer til et fald på 3,5% procent.

<u>Tendenser i årets søgemønstre</u>

I nedenstående skema vises udviklingen i søgetal til almen studentereksamen (stx), højere forberedelseseksamen (hf), højere handelseksamen (hhx), højere teknisk eksamen (htx) samt erhvervsuddannelserne (eud/eux). Oversigt over årets søgetal til regionens gymnasiale ungdomsuddannelser er *vedlagt*.

Uddannelse	2024/2025	2025/2026	2024/2025 sammenlignet med 2025/2026	Forskel i %
stx	3949	3809	-140	-3,5
hf	1349	1241	-108	-8
hhx	1829	1833	4	+0,2
htx	449	458	9	+2
eud/eux	2348	2239	-109	-4,6%
I alt	9925	9580	-344	-3,5%

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, marts 2025

På Region Sjællands stx-uddannelser ses samlet et fald på 140 ansøgninger i forhold til 2024, hvilket er samme tendens som året før.

Der er store lokale forskelle på søgemønstrene. Foruden et fald på nogle af regionens mindre gymnasier i yderområderne ses også et fald i ansøgninger til stx i regionens større byer som Næstved og Køge. I andre dele af geografien ses omvendt en stigning i antallet af ansøgninger, hvor man for eksempel på Kalundborg Gymnasium og HF i år har modtaget 48 flere ansøgninger til stx end sidste år.

På regionens hf-udbud ses der samlet set et fald på 108 ansøgere fra 2024 til 2025. Ansøgertallet til hf forventes at stige væsentligt henover de kommende måneder og sommeren, da en stor del af hf-ansøgerne ofte er eftertilmeldere, det vil sige personer, der søger efter fristen.

Ansøgninger til hhx-udbuddene i Region Sjælland har over flere år været stigende og samme tendens gør sig gældende for søgetallene i år. I 2025 ses dog kun en samlet stigning på 4 ansøgere i forhold til 2024. For hhx ses også lokale forskelle i søgemønstrene, hvor hhx-udbuddene i Slagelse, Ringsted, Næstved og Holbæk har fået flere ansøgninger, mens Køge Handelsskole falder i ansøgertal.

Htx-uddannelserne i Region Sjælland har som resten af landet i flere år oplevet fald i antallet af ansøgertal, men i 2025 ser udviklingen ud til at være vendt, da der samlet ses en lille stigning på 9 ansøgere. Erhvervsskolerne i Region Sjælland har i det forløbne år fælles arbejdet på at tydeliggøre mulighederne ved en htx for kommende ansøgere ved bl.a. besøg i afgangsklasser i grundskolen. Projektet har været støttet med midler fra Region Sjælland.

For erhvervsuddannelserne (inklusiv eux) i Region Sjælland kan man konstatere et fald på 109 ansøgninger fra 2024 til 2025. På landsplan er søgningen til erhvervsuddannelserne på linje med sidste års søgning.

<u>Den videre proces for elevfordeling 2025/2026</u>

De endelige kapaciteter for de gymnasiale ungdomsuddannelser for skoleåret 2025/2026 fastlægges af Børne- og Undervisningsministeriet og udmeldes den 24. april 2025.

Ansøgere fordeles af en central fordelingsalgoritme i april. De ansøgere, som af forskellige årsager ikke kan fordeles af den centrale fordelingsalgoritme, fordeles manuelt af administrationen i Region Sjælland. Administrationen fordeler ligeledes eftertilmeldere i perioden 9. maj til første uge af november.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag

1. Region Sjælland - søgetal 2025 (DokID: 12105189 - EMN-2024-08055)

Punkt 14: Høring om nye udbud af ungdomsuddannelser

EMN-2024-10837

Bilag

Høringssvar til AMU JUUL vedr. grundforløb 2 på lager- og terminaluddannelsen.docm

Høringssvar til Nordvestsjællands Erhvers- og gymnasieuddannelser vedr. grundforløb 2 på plastmageruddannelsen.docm

AMU JUULS ansøgning

Nordvestsjællands Erhvervs- og Gymnasieuddannelsers ansøgning

14 (Åben) Høring om nye udbud af ungdomsuddannelser

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10837
Dok ID: 12018092

Resumé

Regionsrådet har en koordinerende rolle i forhold til uddannelsesdækningen og skal høres i forbindelse med ansøgninger om nye udbud af ungdomsuddannelser. Nordvestsjællands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (NEG) og den private uddannelsesinstitution AMU JUUL har ansøgt om i alt to nye udbud af erhvervsuddannelser i regionen. Administrationen indstiller, at der afgives positive høringssvar til oprettelsen af de to nye udbud.

Indstilling

Administrationen indstiller, at forslag til høringssvar godkendes.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har modtaget anmodninger om høringssvar fra AMU JUUL og Nordvestsjællands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (NEG), som ønsker at oprette i alt to nye uddannelsesudbud.

Regionsrådet har en lovbunden opgave i at koordinere det samlede uddannelsesudbud i regionen for at sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsestilbud for alle. I den forbindelse skal Regionsrådet afgive høringssvar, når uddannelsesinstitutioner ønsker at oprette nye uddannelsesudbud. Børne- og Undervisningsministeriet behandler ansøgningen og Regionsrådets høringssvar og træffer den endelige afgørelse i sagen.

Herunder beskrives de to ansøgninger om udbud af ungdomsuddannelser.

<u>Oprettelse af grundforløb 2 på lager- og terminaluddannelsen</u>
AMU JUUL ønsker at blive godkendt til at udbyde grundforløb 2 på erhvervsuddannelsen Lager og Terminal på deres adresse i Roskilde. Ansøgningen er *vedlagt*.

Uddannelsen giver kompetencer til vareoverblik på et lager samt til at modtage/udlevere varer. Derudover er der undervisning i IT-systemer samt certifikat til at køre gaffeltruck. Uddannelsen henvender sig til borgere, som har interesse for en mere praktisk uddannelse.

AMU JUUL vurderer, at arbejdsmarkedet efterspørger et uddannelsesudbud af grundforløb 2 på EUD-Lager og Terminal i Roskilde. Lager- og terminaluddannelsen udbydes i forvejen på:

- NEG - Nordvestsjællands Erhvervs- og gymnasiale uddannelser i Kalundborg, Zealand
- Business College i Slagelse

- Erhvervsuddannelsescenter Sjælland i Næstved.

Derudover udbydes uddannelsen i Region Hovedstaden hos Technical Education Copenhagen (TEC) på Avedøre Holme.

Samtlige institutioner i Region Sjælland, som udbyder samme uddannelse, bakker op om AMU JUULs oprettelse af uddannelsen. Dog udtrykker TEC bekymring for, om oprettelsen af et nyt udbud vil påvirke TECs ansøgertal. AMU JUUL vurderer dog, at der fortsat er grundlag for at oprette et nyt udbud af uddannelsen, som kan trække yderligere elever fra områderne i og omkring Roskilde.

Oprettelse af grundforløb 2 på plastmageruddannelsen
Nordvestsjællands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (NEG) ønsker at blive godkendt til at udbyde grundforløb 2 til plastmageruddannelsen på deres adresse i Holbæk. Ansøgningen er *vedlagt*.

På uddannelsen får man kompetencer til at vælge de rette teknologiske produktionsteknologier indenfor plastik. Derudover erhverves viden om en bæredygtig tilgang til arbejdet med plastik, som kan bruges til blandt andet emballage til sundhedssektoren eller i forhold til grøn omstilling.

På nuværende tidspunkt er der kun mulighed for at uddannelse sig som plastmager på den Jyske Håndværkerskole i Hadsten. AMU Syd har tidligere udbudt uddannelsen, men lukkede ned for udbuddet sidste år. Den Jyske Håndværkerskole og AMU Syd støtter oprettelsen af plastmageruddannelsen i Holbæk.

Plastindustrien har udtrykt ønske om at sikre arbejdskraft inden for plastindustrien på Sjælland. På nuværende tidspunkt er der udfordringer med at rekruttere elever til plastmageruddannelsen. Plastindustrien har derfor igangsat forskellige indsatser for at rekruttere elever til branchen.

Én af de faktorer der gør, at flere forventes at ville tilvælge plastmageruddannelsen, er kortere afstand til uddannelsen. En ny plastmageruddannelse på Sjælland vil skabe et større fokus på industrien og kunne tiltrække flere fra lokalområdet.

Administrationens vurdering
Region Sjælland har en vigtig opgave i at sikre, at der er en god uddannelsesdækning i hele regionen. Der er fortsat stor mangel på faglært arbejdskraft inden for flere områder i Region Sjælland, og behovet forventes at stige i de kommende år.

Administrationen vurderer, at oprettelsen af lager- og terminaluddannelsen vil bidrage til, at flere af regionens borgere tager denne uddannelse. AMU JUUL udbyder i forvejen beslægtede uddannelser på området, som vil bidrage til et stærkt fagligt miljø. Samtidig vil udbuddets placering i Roskilde bidrage til en bedre uddannelsesdækning, når eksisterende udbud ligger i Næstved, Kalundborg og Slagelse.

Administrationen vurderer, at oprettelsen af plastmageruddannelsen i Holbæk vil bidrage til, at flere unge og voksne i Holbækområdet og resten af regionen kan få en erhvervsuddannelse. På nuværende tidspunkt er uddannelsen kun udbudt i Jylland. Derfor vil udbuddet have potentiale til at tiltrække elever fra en bredere del af Sjælland, som vil få kompetencer, der bredt kan bruges i den grønne omstilling.

Administrationen vurderer derfor samlet, at ovenstående ansøgninger vil styrke udbuddet af erhvervsuddannelser i Region Sjælland og bidrage til, at flere unge og voksne får en faglært uddannelse.

Udkast til høringssvar til de to uddannelsesinstitutioner er *vedlagt*.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Anbefalet.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag
1. Høringssvar til AMU JUUL vedr. grundforløb 2 på lager- og terminaluddannelsen.docm (DokID: 12078903 - EMN-2024-10837)
2. Høringssvar til Nordvestsjællands Erhvers- og gymnasieuddannelser vedr. grundforløb 2 på plastmageruddannelsen.docm (DokID: 12081347 - EMN-2024-10837)
3. AMU JUULS ansøgning (DokID: 12080520 - EMN-2024-10837)
4. Nordvestsjællands Erhvervs- og Gymnasieuddannelsers ansøgning (DokID: 12080524 - EMN-2024-10837)

Punkt 15: Førerløse busser i landområder screening af muligt projekt

EMN-2024-10055

Bilag

STATUS PA° FØRERLØS TEKNOLOGI (2)

Movia om førerløs delt drif-2010963

15 (Åben) Førerløse busser i landområder screening af muligt projekt

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-02643
Dok ID: 12018381

Resumé

Region Sjælland har tidligere gennemført forsøg med førerløse busser. Forsøget viste, at teknologien på daværende tidspunkt ikke var tilstrækkeligt moden. Region Sjælland har i samarbejde med Movia med brug af eksterne specialister fået udarbejdet en redegørelse omkring de nuværende teknologiske muligheder specielt i forhold til betjeningen af landområderne. Redegørelsen viser, at teknologien nu er til stede for et fuldskala driftsforsøg med betjening i et landområde.

Indstilling

Administrationen indstiller, at sagen drøftes

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Indledning og baggrund

Region Sjælland har i tæt samarbejde med Movia gennem flere år været aktiv og drivende i at efterprøve og fremme mulighederne i den førerløse teknologi i den kollektive trafik.

Baggrunden har været de mulige markante perspektiver, der er i førerløs teknologi i den kollektive trafik:

- Billigere kollektiv trafik, chaufførudgiften udgør ca. 2/3 af udgiften i den traditionelle kollektive trafik
- Nye fleksible transporttilbud kan i princippet stilles til rådighed døgnet rundt

Forretningsudvalget bevilgede den 27. november 2017 2 mio.kr. til et driftsforsøg med førerløse busser. Movia bidrog med et tilsvarende beløb medens Region Hovedstaden, Metroselskabet, Slagelse kommune samt Køge og Slagelse sygehuse bidrog med yderligere midler eller arbejdsindsats i forsøget.

Driftsforsøgene startede på Køge sygehus foråret 2018 og sluttede ved Slagelse sygehus sensommeren 2022. Den korte konklusion af disse og andre forsøg var, at teknologien på dette tidspunkt ikke var til stede. Det positive var, at der var stor interesse og enthusiasme fra de deltagende projektpartnere ligesom forsøgene fik stor offentlig bevågenhed.

Fokus på betjeningen i landområderne

Region Sjælland og Movia har sammen løbende fulgt udviklingen omkring den førerløse teknologi.

Erfaringerne fra egne og andres forsøg indikerede, at teknologien kræver nogenlunde veldefinerede, kendte og delvist forudsigelige ”miljøer”. Det kunne f.eks. være i et landområde.

Samtidigt har der i de seneste år været fokus på specielt de økonomiske udfordringer med at opretholde traditionelle transporttilbud i ”landområderne”.

Teknologien synes nu umiddelbart at være blevet langt mere moden – der findes helt førerløs taxa betjening flere steder i verden.

Udredning vedrørende førerløs teknologi og mulighederne for et storskala forsøg i et landområde

På den baggrund har Region Sjælland i samarbejde med Movia bedt et eksternt konsulentfirma med specialiseret viden på området igangsætte en udredning omkring de nuværende muligheder og stade i den førerløse teknologi. Herunder omkring mulighederne for at storskalaforsøg med betjening af et landområde.

Udredningen er ganske detaljeret, specialiseret og omfangsrig. For de meget interesserede giver den megen relevant baggrundsviden, og den indeholder resume og opsummering. Udredningen *vedlægges*.

Hovedresultater fra udredningen

Teknologien er til stede

Niveau 4, det vil sige helt førerløs, teknologi er operationel og testes og implementeres globalt, især i Kina og USA og primært indenfor taxaområdet. Et kendt eksempel er Waymo i bydele af Phoenix, San Fransisco, Los Angeles og Austin med flere hundrede biler. Trafikselskabet i Oslo Ruter er i gang med et stort ambitiøs forsøg med delte førerløse taxier i bydelen Grorud. Tjenesten forventes åbnet for kørsel foråret 2025.

Et storskala driftsforsøg med førerløs betjening i et landområde eller mindre forstad/bydel er muligt og vil give mening.

Et driftsforsøg med almindelige biler eller minibusser som led i den kollektive trafik er muligt, og vil kunne tilbyde reelle transportløsninger. Det vil kunne ske i nyudviklede eller eksisterende kollektive transporttilbud som f.eks. Flextur, Nærbus (forsøg), Flextrafik i rute (forsøg).

Et storskala forsøg vil kunne sættes i drift ca. 2 år efter beslutning.

Det tager tid, at forberede og planlægge sådanne driftsforsøg. Inden der kan tages beslutning, skal der samles et konsortium og finansieringen være til stede.

Et storskala forsøg er dyrt.

Et forsøg med at bringe 5 køretøjer i drift vurderes at koste mellem 35 – 42 mio. kr. uden indregning af mulige billetindtægter eller besparelser på andre kørselsordninger og med fuld afskrivning af køretøjerne. I dette forsøg indgår 6 måneders egentlig drift.

De faste udgifter i forsøget er ganske store. En nedskalering af forsøget vil kunne sænke udgifterne til indkøb og drift af køretøjer. Omvendt vil nytten og erfaringerne blive mindre.

Et forsøg vil formentlig kræve et konsortium og flere kilder til finansiering

Det er vurderingen, at der findes interesserede parter som kunne tænkes at bidrage. Der findes danske og EU-baserede puljer, fonde og tilskudsordninger, der vil kunne bringes i spil. Dannelsen af et konsortium og fremskaffelse af finansiering er en opgave i sig selv.

Movia udtrykker interesse for den førerløse teknologi og foreslår et indledende forprojekt

Movia har deltaget i udredningen og efterfølgende behandlet resultaterne i direktionen. Resultatet fremgår af skrivelse som *vedlægges*.

Kort opsummeret ser Movia muligheder i den førerløse teknologi. De foreslår, at man starter med et forprojekt for at arbejde videre med området inden igangsættelse af et driftsforsøg. Dette kunne indeholde studie besøg til nogle af de steder, hvor man er i gang.

Drøftelse

De fremlagte resultater drøftes.

Skal Region Sjælland aktivt støtte arbejdet med at fremme og efterprøve mulighederne i førerløs teknologi og igivetfald hvordan.

- Skal Region Sjælland ved blive at være drivende på området
- Vil regionen bidrage økonomisk til et driftsforsøg eller et indledende forprojekt
- Vil regionen finansiere et forarbejde med at danne et konsortium og afsøge finansiering samt definere et fremtidigt driftsforsøg

Resultatet af drøftelsen vil være retningsgivende for Region Sjællands videre arbejde med førerløse busser.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter der kræver særskilt stillingtagen

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget udtrykte opbakning til perspektiverne i førerløse busser bl.a. på baggrund af de forsøg, som Region Sjælland tidligere har gennemført, men vurderede, at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at gå videre med et større projekt.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag
1. STATUS PÅ FØRERLØS TEKNOLOGI (2) (DokID: 11979033 - EMN-2024-10055)
2. Movia om førerløs delt drif-2010963 (DokID: 12106541 - EMN-2024-10055)

Punkt 16: Aktuelle sager

EMN-2024-10014

16 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10014
Dok ID: 11928816

Resumé
Udvalget orienteres om aktuelle sager indenfor udvalgets område.

Indstilling
-

Sagsfremstilling
Potentiale for BRT-lignede busdrift på Dem sjællandske tværforbindelsen
I forbindelse med interessevaretagelsen af "Sjælland baner vejen frem" har administrationen fået udarbejdet en rapport, der undersøger potentialet ved at opgradere eksisterende regionale busforbindelser i korridoren mellem Næstved, Slagelse og Kalundborg til en hurtig og moderne busforbindelse. Busforbindelsen vil benytte sig af en kommende motorvejsforbindelse på Den Sjællandske Tværforbindelse.

Rapporten undersøger mulighederne for mere direkte linjer med færre stop, højere hastighed, bedre fremkommelighed og multifunktionelle stoppesteder langs motorvejen. Den anbefalede løsning vil forbedre rejsetiden op til 36% på almindelige ruter, og med 42% for ekspresruter, der kun stopper ved få stoppesteder, samt en passagervækst på 30-40%.

Administrationen vil bruge rapporten som indspil til den kommende forundersøgelse og blandt andet dele rapporten med Movia, Foreningen til fremme af den Sjællandske Tværmotorvej og Vejdirektoratet.

Udannelsesanalyse 2025-2026
Administrationen har foretaget en markedsafsøgning, og på den baggrund er der indgået aftale med Epinion om at levere Region Sjællands uddannelsesanalyse 2025-2026. Epinions tilbud skilte sig særligt ud ved at levere den billigste løsning, der samtidig tager højde for den kommende fusion af Region Hovedstaden, uden at gå på kompromis med kvaliteten af produktet. Epinion har siden 2013 været leverandør for Region Sjællands uddannelsesanalyse og har dermed oparbejdet et stærkt kendskab til Region Sjællands uddannelseslandskab.
Uddannelseskonference 2025

Mandag d. 7. april var Region Sjælland vært for uddannelseskonferencen 2025 under overskriften "Fremtidens uddannelseslandskab".

Konferencen samlede rektorer, direktører, politikere og samarbejdspartnere på uddannelsesområdet til en dag med fokus på både muligheder og udfordringer ved fremtidens uddannelseslandskab i Region Sjælland.

Dagen bestod blandt andet af oplæg fra Regionsrådsformand Trine Birk Andersen og besøg af Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye, som holdt oplæg om regeringens nye reform af ungdomsuddannelserne.

Deltagerne fik mulighed for at udvide deres netværk og deltage i faglige oplæg, som skabte ny viden og indsigt, de kunne tage med videre.

Over 160 havde tilmeldt sig dagen, og administrationen har modtaget mange positive tilkendegivelser fra tilmeldte og oplægsholdere.

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsg ænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag

.

Punkt 17: Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling tirsdag den 22. april 2025

EMN-2024-10014

17 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling tirsdag den 22. april 2025

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10014
Dok ID: 11928835

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)

Bilag

.

Punkt 18: Næste møde

EMN-2024-10014

18 (Åben) Næste møde

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
Sags ID: EMN-2024-10014
Dok ID: 11928825

Resumé
Næste møde i udvalget afholdes den 23. maj 2025.

Indstilling
-

Sagsfremstilling
-

Økonomi
-

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
.

Fraværende

Kathrine Monsrud Ekelund	Medlem	Løsgænger
Dorthe Adelsbech	Medlem	(V)
Helle Laursen Petersen	Medlem	(I)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag
.